

Szerkeszti

VASS LÁSZLÓ

1. BIBLIOGRÁFIÁK

1.1. BIBLIOGRAPHIE LINGUISTIQUE DE L' ANNÉE (= BL) 1993

A korábbi kötetek szövegkutatással kapcsolatos adataihoz lásd: *Szemiotikai szövegtan 2. A magyar szövegtani kutatás irodalmából (Első rész)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1991. 199-104 – itt található a BL olvasásának céljára szolgáló útmutató is; *Szemiotikai szövegtan 3. A magyar szövegtani kutatás irodalmából (Második rész)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1991. 215-221; *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1992. 177-183; *Szemiotikai szövegtan 6. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1993. 297-304; *Szemiotikai szövegtan 8. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1995. 331-352; *Szemiotikai szövegtan 9. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1996. 311-322.

2.3. Text linguistics – Linguistique de texte

- 3611 Discourse analysis. — *Lab* 9, 1993, 23-25; 79-82; 131; 187-191.
- 3612 VASS, László: Bibliographies, repertories. — *SzSz* 5, 1992, 271-280; 6, 1993, 297-338.
- 3613 ADAM, Jean-Michel: *Éléments de linguistique textuelle: théorie et pratique de l'analyse textuelle*. — Liège: Mardaga, 1990. — 265 p. — (Philosophie et langage) | *RLiR* 56 (221-222), 1992, 174-176 Anna JAUBERT.
- 3614 ANTOS, Gerd; SCHU, Josef: *Seriellen Erzählen: Kinder schreiben und erzählen die Fortsetzungsgeschichte „Ufuskraztzuß“*. — [851], 96-103.
- 3615 ARIEL, Mira: *Accessing noun-phrase antecedents*. — London: 1990 | Cf. BL 1990. 3412 [sic] | *AJL* 13/1, 1993, 104-109 J. Toole.
- 3616 ASCHENGERG, Heidi: *Eigennamen im Kinderbuch ...* — Tübingen: 1991 | BL 1991, 3335 | *NI* 59-60, 1991, 94-98 Heidemarie SCHIRMER.

- 3617 AVESANI, Cinzia; VAYRA, Mario: Discorso, segmenti di discorso e un'ipotesi sull'intonazione. — [539], 355-407.
- 3618 BANGE, Pierre: L'orientation vers la forme dans la conversation. — [387], 169-184 | Cf. 3801.
- 3619 BÁNRÉTI, Zoltán: A visszakereshetőségi elv a grammatikában. — *SzSz* 5, 1992, 27-34 | The principle of retrievability in the grammar.
- 3620 BARROS, Diana Luz Pessoa De: Texte ou conversation? — *PICL* 15/3, 1992 (1993). 221-224.
- 3621 BEAUGRANDE, Robert-Alain DE: Textsorten im Mittelpunkt zwischen Theorie und Praxis, — [851], 173-190.
- 3622 BÉKÉSI Imre: *A gondolkodás grammatikája ...* — Budapest: 1986 | BL 1988. 2402 | *MNy* 88, 1992, 354-359 Gábor T. NAGY.
- 3623 BÉKÉSI, Imre: A szövegmondatoktól a szöveg egésze felé. — *SzSz* 5, 1992, 35-44 | From the text sentences to the text as a whole.
- 3624 BENKES, Zsuzsa; PETŐFI, János S.: Kreatív-produktív megközelítés és intertextualitás. — *SzSz* 6, 1993, 107-132 | Creative-productive approach and intertextuality.
- 3625 BERGER, Wolfgang; CHRISTOPH, Ernst-Michael: Zum Problem der Semantizität von (Eigen)namen bei der Klassifizierung von Texten. — [851], 158-164.
- 3626 BERGMANN, Jörg R.: On the local sensitivity of conversation. — [957], 201-226.
- 3627 BLASS, Regina: Cohesion, Coherence and relevance. — *NOL* 34, 1986, 41-64.
- 3628 BOLKESTEIN, A. Machtelt: Cohesie in tekst en syntactische alternatieven. — *HandNFC* 41, 1993, 161-174.
- 3629 BRAINARD, Sherri: Comments on analyzing expository discourse. — *NOL* 43, 1988, 12-21.
- 3630 BRAZIL, David: Telling tales. — [816], 154-169.
- 3631 BUSTOS Tovar, José Jesús DE: Comentario lingüístico de textos y análisis filológico: algunas precisiones metodológicas. — [870], 93-107.
- 3632 CABRILLANA LEAL, Concepción: Aproximación al concepto de „dinamismo comunicativo”. — *RSEL* 22/2, 1992, 397-405.
- 3633 CAPONE, Alessandro: Deviant utterances. — [260], 1, 107-115.
- 3634 CHAROLLES, Michel: Compte rendu de „Text, Konnexität, Kohäsion, Kohärenz” (K. Hatakeyama, J. S. Petőfi, E. Sözer). — [3704], 56-65 | Cf. 3679.
- 3635 COLLINOT, André: Dictionnaire, discours, deixis. — [245], 499-504 | Comm. by Carla MARELLO, 505 ; reply, 505f.
Conversational organization and its development ... — 232.
- 3636 CORNISH, Francis: Anaphore pragmatique, référence, et modèles du discours. — [3280], 81-96.
- 3637 COTEAU, Ion: Gramatică sau lingvistică textuală? — *LR* 42/2, 1993, 55-59.
- 3638 DANCETTE, Jeanne: Les opérations de compréhension préalables à la production de metatextes: recherche d'une typologie. — *RBP* 69/3. 1991, 563-575.

- 3639 DÁNIEL, Ágnes: A személyközi kapcsolatok jellegének meghatározása: hét kormányprogram szembesítő vizsgálatának tapasztalatai. — *SzSz* 6, 1993, 157-175 | In quest of some features of the speaker's interpersonal attitude: analysis, confrontation and interpretation of the text of seven government programs.
- 3640 DÁNIEL, Ágnes: *Szó - szöveg - szer - szervez : a szöveg szerveződésének vizsgálata*. — Budapest: Akadémiai Kiadó, 1990. — 93 p. — (NyE; 132) | An investigation of text organization | *SzSz* 6, 1993, 245-248 Mihály PÉTER.
- 3641 DANON-BOILEAU, Laurent: Il y a deixis et deixis: considérations cursives sur les limites du fonctionnement déictique de „le” et du fonctionnement anaphorique de „ce”. — [3280], 97-109.
- 3642 DAUSENSCHÖN-GAY, Ulrich; KRAFFT, Ulrich: Tâche conversationnelle et organisation du discours. — [387], 131-154 | Cf. 3685.
- 3643 *Décoder le texte = Text reading and comprehension* / Coordinateurs = Eds.: Christian DELCOURT; Jean-Pierre VAN Noppen. — Bruxelles: s.n., 1991. — p. 539-643. — (RBPh); 69/3, 1991) | Special issue.
La deixis ... — 245.
- 3644 *Discourse description ...* / Ed. by William C. MANN; Sandra A. THOMPSON: — Amsterdam: 1992 | BL 1992, 4079 | *Lg* 69/3, 1993, 608-612 A. HALE.
- 3645 DO GREGOLIN, Maria: Didactic discourse: discursive strategies and production of meanings. — *PICL* 15/3. 1992 (1993), 185-188.
- 3646 DRESCHER, Martine: Procédés de composition textuelle: la généralisation. — [157], II, 167-179.
- 3647 DUBOIS, Christine: Trois remarques à propos del l'Appendice. — [3704], 66-67 | Cf. 3679.
- 3648 DUSZAK, Anna: Tekst zwiazany, nieuporzadkowany?: niektóre typologiczne warunkiowania organizacji tekstu. — [405], 31-40 | E. ab.: Is there a connected but „inorderly” text?: some typological dimensions of text organization.
The dynamics of dialogue ... — 957.
- 3649 EHLICH, Konrad: „Textsorten”: Überlegungen zur Praxis der Kategorienbildung in der Textlinguistik. — [851], 17-30.
- 3650 ENGERG, Jan: Prizipien einer Typologisierung juristischer Texte. — *Fspr* 15/1, 1993, 31-38 | G. & E. ab.
- 3651 ENKVIST, Nils Erik: Coherence and non-coherence revisited. — [3704], 68-74 | Apropos of 3679.
- 3652 FÁBRICZ, Károly: Beszédszöveg és szövegnyelvészet. — *SzSz* 5, 1992, 51-58 | Speech and text ling.
- 3653 FEIGS, Wolfgang: Textsorten in interkultureller Perspektive – deutsch-norwegische Kontraste. — [851], 44-53.
- 3654 FERNANDEZ-VEST, M. M. Jocelyne: Deixis, anaphore, thématisation dialogique. — [245], 453-550 | Evidence from Fr., Gmc. & Finno-Ugric.
- 3655 FILIPPOV, Konstantin A.: *Lingvistika teksta i problemy analiza ustnoj reči: učebnoe posobie*. — Leningrad:Leningradskij univ., 1989. — 97 p. | Text ling. & problems of speech analysis.

- 3656 FIX, Ula: Intertextualität, Unikalität und Stilmuster. — *Philologia* 27-28, 1993, 116-125.
- 3657 FLEISCHER, Michael: Das Fragment und die Bedeutung: (eine besondere Textsorte). — [3749], 141-172 | Ru. ab.
- 3658 FÓNAGY, Iván: *Gondolatalakzatok, szövegszerkezet, gondolkodási formák*. — Budapest: A Magyar Tudományos Akad. Nyelvtudományi Intézete, 1990. — [4], 44 p. — (Ling., series C. Relationes; 3) | Mental images, text structures & ways of thinking | *SzSz* 6, 1993, 248-251 Gy. MEZŐ.
- 3659 FOPPA, Klaus: Topic progression and intention. — [957], 178-200.
- 3660 FOSSESTØL, Bernt: Comments on Katsuhiko Hatakeyama, János S. Petőfi and Emel Sözer: „Text, connexity, cohesion, coherence”. — [3704], 75-80 | Cf. 3679.
- 3661 FRANÇOIS-GEIGER, Denise: Partition d'orchestration dialogique. — [260], 1, 117-122.
FREIDHOF, Gerd: Reformulierung als konstitutives Merkmal dialogischer und monologischer Texte ... — 17051.
- 3662 FRIES, Peter H.: Information flow in written advertising. — *GURT* 1992, (1993), 336-352.
- 3663 FRITZ, Gerd: Comprehensibility and the basic structures of dialogue. — [260], 1, 3-24.
From sign to text ... — 298.
- 3664 GALLI, Giuseppe: Gestalttheoretische Überlegungen zur Texttheorie von J. S. Petőfi. — [3704], 81-89.
- 3665 GISLIMBERTI, Silvio: Per una semantica della barzelletta. — [854], 3-9.
- 3666 GJUBBENET, I. V.: *Osnovy filologičeskoj interpretacii literaturno-chudozestvennogo teksta*. — Moskva: Izd. Moskovskogo univ., 1991. — 204 p. | The fundamentals of a phil. interpretation of lit. texts.
- 3667 GLÄSER, Rosemarie: A multi-level model for a typology of LSP genres. — *Fspr* 15/1, 1993, 18-26 | E. & G. ab.
- 3668 GLÄSER, Rosemarie: Textsorten der fachexternen Kommunikation. — [851], 85-95.
- 3669 GNUTZMANN, Claus; OLDENBURG, Hermann: Contrastive text linguistics in LSP-research: theoretical considerations and some preliminary finding. — [3773], 103-136.
- 3670 GNUTZMANN, Claus; OLDENBURG, Hermann: Kontrastive Textlinguistik und Fachsprachenanalyse: theoretische Überlegungen und erste Untersuchungsergebnisse. — [530], 211-215.
- 3671 GRAUMANN, Carl F.: Perspectival structure and dynamics in dialogues. — [957], 105-126.
- 3672 GUILHAUMOU, Jacques; MALDIDIER, Denise: De nouveaux gestes de lecture ou le point de vue de l'analyse de discours sur le sens. — [1004], 227-239 | E. & Fr. ab.
- 3673 GUNDEL, Jeanette K.; HEDBERG, Nancy; ZACHARSKI, Ron: Cognitive status and the form of referring expressions in discourse. — *Lg* 69/2, 1993, 274-307.
- 3674 GUTU ROMALO, Valeria: Considerations sur le „dialogue social”. — [260], 2, 433-439.

- 3675 HAGÈGE, Claude: Le système de l'anthropophore et ses aspects morphogénétiques. — [245], 115-122.
- 3676 HARVEY, Anamária: The text creating process or the „politics” behind a „hot” issue. — *PICL* 15/3, 1992 (1993), 193-196.
- 3677 HARWEG, Roland: Formen narrativer Dialogzitierung in sprach- und stilvergleichender Sicht: eine Skizze. — [260], 1, 25-38.
- 3678 HATAKEYAMA, Katsuhiko; PETŐFI, János S.; SÖZER, Emel: Nachtrag zum Arbeitspapier: „Text, Konnexität, Kohäsion, Kohärenz” (Bemerkungen zu den Diskussionsbeiträgen). — [3704], 133-143.
- 3679 HATAKEYAMA, Katsuhiko; PETŐFI, János S.; SÖZER, Emel: Text, Konnexität, Kohäsion, Kohärenz. — [3704], 1-55 | Cf. 3634 3647, 3651, 3660, 3689, 3723, 3752, 3787.
- 3680 HAZADIAH, M. D.: Topic as a dynamic element in spoken discourse. — [911], 55-74.
- 3681 HEINE, Roland: Haben auch „routinierte Erzähler” Koordinationsprobleme?: Überlegungen aus Anlaß einer exemplarischen Analyse. — [260], 1, 307-317.
- 3682 HEINEMANN, Margot: Varietäten und Textsorten – eine Annäherung. — [851], 54-60.
- 3683 HEINEMANN, Wolfgang; VIEHWEGER, Dieter: *Textlinguistik ...* — Tübingen: 1991 | BL 1991, 3400 | LB 82/2, 1993, 247-251 Gotthard LERCHNER | *MSpråk* 87/1, 1993, 98-100 Elzbieta SZWEJKOWSKA-OLSSON | *OBST* 47, 1993, 184-186 Jürgen ERFURT | *SLang* 17/2, 1993, 506-509 Robert-Alain DE BEAUGRANDE | *SS* 54, 1993, 76-79 Marek NEKULA | *ZPSK* 45/1, 1992, 77-79 Cornelia HENSEL.
- 3684 HEINEMANN, Wolfgang: Textsorten/Textmuster – ein Problemaufriß. — [851], 8-16.
- 3685 HELD, Gudrun: Sprechen als Ethnomethode – oder: von Nutzen dieser Erkenntnis für die Linguistik. — [387], 155-167. | Koreferat zum Beitrag von U. Dausendschön-Gay/U. Krafft (3642).
- 3686 HENGST, Karlheinz: Functional macro-analysis of specialist text forms: a researchmethod derived from foreign language teaching. — [3773], 137-157.
- 3687 HERMANN, Marie-Paule: La rôle du déterminant dans l'accomplissement de la reprise lexicalisée: la cas du possessif. — [3280], 183-197.
- 3688 HEYDRICH, Wolfgang: Auf der Suche nach Sachverhalten. — [3704], 175-247.
- 3689 HEYDRICH, Wolfgang: Bemerkungen zu „Text Konnexität, Kohäsion, Kohärenz” von K. Hatakeyama, J. S. Petőfi, E. Sözer. — [3704], 90-93 | Cf. 3679.
- 3690 HOFFMANN, Lothar: Texts and text types in LSP. — [3773], 158-166.
- 3691 HOFFMANNOVÁ, Jana: Koherence, koheze, konexe ... — *SS* 54, 1993, 58-64 | A survey of recent publ.
- 3692 HUNDSNURSCHER, Franz: Die „Satzkonstanz” als Grundbegriff der Rede. — [807], 189-208.
- 3693 HUNDSNURSCHER, Franz: Zur dialogischen Grundstruktur von Mehr-Personen-Gesprächen — [260], 1, 149-161.
- 3694 HWANG, Shin Ja J.: Embedding and skewing of discourse types. — *LACUS* 19, 1992 (1993), 153-162.

- 3695 ICKLER, Theodor: Zur Textgattung „Abstract“. — *Fspr* 15/1, 1993, 44-53 | G. & E. ab. *Intégration syntaxique et cohérence discursive ...* — 968.
- 3696 JACHNOW, Helmut: Zur Notwendigkeit einer phänotypisch orientierten Textlinguistik und einige Vorüberlegungen zur Analyse der semantischen Textverweisstruktur des Igorliedes. — [3749], 263-290 | Ru ab.
- 3697 JEDRZEJKO, Ewa: Stylistyczne aspekty nominalizacji jako teoretyczny problem w badaniach nad tekstem. — [15592], 23-35 | Ru. & E. ab.: Stylistic aspects of nominalisation as a theoretical problem in research on a text.
- 3698 KERTÉSZ, András, *Textológia és tudományelmélet.* — *SzSz* 5, 1992, 135-144 | Textology and philosophy of sci.
- 3699 KLAUDY, Kinga: Vissza a szöveghez! — *SzSz* 6, 1993, 133-144 | Back to the text!
- 3700 KLAUKE, Michael: Instruktive Aufforderungstexte: eine kritische Bestandsaufnahme. — *ZG* 3/1, 1993, 154-169.
- 3701 KLEIBER, Georges: Anaphore associative, pontage et stéréotypie. — *LInv* 17/1, 1993, 35-82 | E. ab.
- 3702 KLEIBER, Georges: Anaphore-deixis: deux approches concurrentes. — [245], 613-623 | Comm. By Laurent DANON-BOILEAU, 624; reply, *ib.*; comm. By Philippe BOURDIN, 624 f.; reply, 625; comm. By Georges VIGNAUX, 625; reply, 626.
- 3703 KOCSÁNY, Piroska: Szövegyelvészlet versus szövegelemzés. — *SzSz* 5, 1992, 145-152 | Text ling. vs. text-analysis.
- 3704 *Kontinuität und Diskontinuität in Texten und Sachverhalts-Konfigurationen: Diskussionen über Konnexität, Kohäsion und Kohärenz* / Hrsg. Von Maria-Elisabeth CONTE. — Hamburg: Buske, 1989. — x, 247 p. — (PzT; 50).
- 3705 KOTSCHI, Thomas: Production discursive et structure informationelle. — [157], II, 153-166 | Evidence from Fr.
- 3706 KRANZ, Bettina: Das Vorstellungsgespräch als Gegenstand der Dialoganalyse. — [260], 1. 341-352.
- 3707 KRAUSE, Wolf-Dieter: Zur Ontologie von Textsorten. — [851], 31-36.
- 3708 LAMPE, Marianne: Textnormung auf der Grundlage textlinguistischer Kategorien. — *Fspr* 15/2, 1993, 110-117 | G. & E. ab.
- 3709 LANGER, Peter; MARSZK, Doris: ChronoNarratio-Graphen: ein Modell chronologischer Beziehungen in Erzähltexten. — *LBer* 147, 1993, 409-435 | E. ab.
- 3710 LAW, Howard W.: Focus shift problem. — *NOL* 57, 1992, 31-36.
- LEHMANN, Volkmar: Interaktion chronologischer Faktoren beim Verstehen von Erzähltexten ... — 16827.
- 3711 LENGYEL, Zsolt: Szöveglingvisztikai kérdések a pszicholingvisztika tükrében. — *SzSz*, 5, 1992, 157-160 | Text ling. Questions in the mirror of psycholing.
- 3712 LERCHNER, Gotthard: Zur empirischen Beschreibung von Textmuster-mischungen in einem historischen Textsortenspektrum. — [851], 61-67.
- 3713 [LEVICKIJ, Jurij] LEVITSKY, Yuri: Parameters of text formation. — *PICL* 15/3, 1992 (1993), 205-208.

- 3714 LINELL, Per: The power of dialogue dynamics. — [957], 147-177.
LLISTERRI, Joaquim: Dolors POCH-OLIVE ... — 2897.
- 3715 LOENHOFF, Jens: Was leistet der Systembegriff in der Dialogforschung?: Perspektiven einer analytischen Kategorie. — [260], 1, 163-172.
- 3716 LONGACRE, Robert E.: Paul Ricoeur's philosophy and textlinguistic analysis. — *LACUS* 19, 1992 (1993), 47-55.
- 3717 LONGACRE, Robert E.: Paul Ricoeur's philosophy and textlinguistic analysis. — *PICL* 15/3, 1992 (1993), 213-215.
- 3718 *Lopussa texti* / Toim. Riitta KORHONEN; Martin KUSCH; Hartmut SCHRÖDER. — Frankfurt am Main: 1992 | *BL* 1992, 4137 | *Vir* 1993, 271-273 M. KAUPPINEN.
- 3719 LOTFIPOUR-SAEDI, K.: Variations in textual strategies and their psycho-sociological motivations. — *PICL* 15/3, 1992 (1993), 217-220.
- 3720 LOVEJOY, Kim B.: *A model for the analysis of cohesion and information management in published writing in three disciplines*. — Columbus, MO: Univ. Of Missouri-Columbia, 1987. — 255 p. | Thesis (Ph. D.), Univ. Of Missouri-Columbia | *DAI* 49/7, 1989, 1787-A.
- 3721 LÜDI, Georges: Construire ensemble les mots pour le dire: à propos de l'origine discursive des connaissances lexicales. — [387], 193-224 | Cf. 3763.
- 3722 LUEBS, Margaret: Earthquake narratives. — *BLS* 18, 1992, 157-165.
- 3723 LUNDQUIST, Lita: Remarks on „Text, Konnexität, Kohäsion, Kohärenz” by K. Hatakeyama, J. S. Petőfi and E. Sözer. — [3704], 94-100 | Cf. 3679.
- 3724 LUNDQUIST, Lita: Some considerations on the relations between text linguistics and the study of texts for specific purposes. — [3773], 231-343.
- 3725 MAKAROV, Vladimir V.: *Zaglavie kak kul'turnyj aktualizator teksta*. — [3749], 19-48 | The title as a cultural text actualizator | G. ab.
- 3726 MARKOVA, Ivana: A three-step process as a unit of analysis in dialogue. — [957], 129-146.
- 3727 MARTINET, Hanne: Peut-on faire exister une étude contrastive de la cohésion textuelle? — [436], 51-61.
- 3728 MÁTÉ, Jakab: A szövegnyelvészeti kutatás történetéhez. — *SzSz* 6, 1993, 177-204 | On the hist. of textling. research.
- 3729 MAURANEN, Anna: Theme and prospection in written discourse. — [911], 95-114.
MEČKOVSKAJA, Nina B.: *Trudy M. V. Lomonosova [1711-1756] po ritorike i sovremennaja lingvistika teksta ...* — 1335.
- 3730 MISTRÍK, Jozef: Textglutination. — [891], 285-292 | Cf. *BL* 1968, 2002.
Modèles du discours ... — 406.
- 3731 MOTSCH, Wolfgang; TECHTMEIER, Bärbel; VIEHWEGER, Dieter: Illocutionary knowledge and dialogue structure. — [260], 1, 197-209.
- 3732 MUÑOZ CORTÉS, Manuel: Aspectos del texto histórico-lingüístico (secundum Lapesam). — [870], 43-70.
- 3733 MURVAI, Olga: A szöveg szintaktikai és szemiotikai dimenziójáról. — *SzSz* 5, 1992, 167-170 | On the syntactic and semantic text dimension.

- 3734 NEKULA, Marek: Sind die Abtönungspartikeln dialogisch? — *SS* 54, 1993, 202-205 | Cz. ab.
Nouvelles approches des connecteurs argumentatifs ... — 429.
- 3735 ÖSTMAN, Jan-Ola: Ideology and ambivalence: introduction to section on news reporting, world crises, and ideology. — *SKY* 15, 1993, 209-215.
- 3736 PAER, E. M.: Funkcii slovoobrazovatel'nykh sredstv v postroenii teksta. — [4102], 67-72 | The functions of derivational means in text formation.
- 3737 PARODI SWEIS, Giovanni: Macroestrategias en la comprensión de textos escritos: relaciones retóricas implícitas. — *EFil* 28, 1993, 75-86 | Sp. & E. ab.
- 3738 PATRY, Richard: De la phrase au discours: le thème dans la progression thématique. — *PICL* 15/3, 1992 (1993), 241-244.
- 3739 PATRY, Richard: La problématique de la force cohésive: une question de distance ou de fonction? — *Linguistique* 28/2, 1992 (1993), 17-33 | Evidence from Fr.
- 3740 PETŐFI, János S.: Einige Bemerkungen zur interpretativen Zuordnung figurativer und symbolischer Bedeutungen zu Texten. — [3704], 155-174.
- 3741 PETŐFI, János S.; VASS, László: A szövegösszefüggőség nyelvi hordozói Halliday és Hasan szerint. — *SzSz* 5, 1993, 260-270 | The ling. carriers of text cohesion according to Halliday & Hasan | Cf. *BL* 1976, 8195.
- 3742 PETŐFI, János S.: Texts as an interdisciplinary research objects: on the present state of the art of textological research. — *AUBud-L* 19, 1988, 229-243.
- 3743 PETŐFI, János S.: Utam a szemiotikai szövegtanhoz. 1967-1969. 2. A nyelvi műalkotások egy nyelvészeti megalapozottságú strukturális interpretációelméletének körvonalazása felé. — *SzSz* 6, 1993, 205-218 | My way towards a semiotic textology. 1967-1969. Vol. 2: First attempt to outline a linguistically based structural theory of the interpretation of verbal works of art.
- 3744 PETŐFI, S. János; VASS, László: A szövegnyelvészet helye és feladata a szemiotikai textológiai kutatásban. — *SzSz* 5, 1992, 177-195 | The place and tasks of text ling. in the semiotic textological research.
- 3745 PETŐFI, S. János: A szövegtani kutatás a 90-es években: a kutatási terület jövője. — *SzSz* 5, 1992, 257-269 | Textological research in the 90ties: the future of the research field.
- 3746 PLOWMAN, Lydia: Tracing the evolution of a co-authored text. — *L&C* 13/3, 1993, 149-161.
- 3747 PÖPPÖNEN, Jaana; STÄHLBERG, Pirjo-Liisa: Whose war is it?: the hidden ideology of the Persian Gulf war. — *SKY* 15, 1993, 221-231.
- 3748 PRIDEAUX, Gary D.; HOGAN, John T.; STANFORD, Lois M.: Firsthand and second-hand narratives: differences in the telling. — *LACUS* 19, 1992 (1993), 205-213.
- 3749 *Probleme der Textlinguistik = Problemy lingvistiki teksta: Gemeinschaftsarbeit von Wissenschaftlern der Partneruniversitäten Bochum und Minsk* / Hrsg. von Helmut JADHNOW; Adam E. SUPRUN. — München: Sagner, 1989. — [8], 322 p. — (*SPhSS*; 28) | *FilN* 1992/4, 113-116 F. A. LITVIN | *NDVŠ-F* 1991/3, 116-118 Ju. V. POPOV | *RLing* 17/1, 1993, 113-118 Wolfgang GLADROW | *Russistik* 2/1, 1990, 103-106 Sebastian KEMPGEN.

- 3750 PROCTOR, Mersedeh: *Discourse organization patterns and their signals: a clause relational approach to the analysis of written discourse*. — Exeter: Univ. of Exeter, 1987. — 328 p. | Univ. of Exeter diss. | *DAI* 49/7, 1989, 1788-A.
- 3751 RÁCZ, Endre: *Mondatgrammatika és szöveggrammatika*. — Budapest: A Magyar Tudományos Akad. Nyelvtudományi Intézete, 1992. — [4], 15 p. — (Ling., series C. Relationes; 6) | *Sentence gramm. & text gramm.* | *SzSz* 6, 1993, 280-282 Imre BÉKÉSI.
- 3752 RAIBLE, Wolfgang: Phänomenologische Textwissenschaft: zum Beitrag von Katsuhiko Hatakeyama, János S. Petőfi und Emel Sözer (Text, Konnexität, Kohäsion, Kohärenz). — [3704], 101-110 | Cf. 3679.
RAIBLE, Wolfgang: *Sprachliche Texte – genetische Texte ...* — 1092.
REFEROVSKAJA, E. A.: *Kommunikativnaja struktura teksta v leksiko-grammatičeskom aspekte ...* — 3184.
- 3753 RENKEMA, Jan: *Discourse studies: an introductory textbook*. — Amsterdam: Benjamins, 1993. — ix, 224 p.
- 3754 RIBEIRO, Branka M. T.: *Coherence in psychotic discourse: frame and topic*. — Washington, DC: Georgetown Univ., 1988. — 542 p. | Georgetown Univ. diss. | *DAI* 50/7, 1990, 2039-A.
- 3755 ROTHKEGEL, Anneli: The dialogical basis of text production. — [260], 1, 393-403.
- 3756 SAGER, Juan C.: A theory of text production, modification, reception. — [3773], 244-253.
- 3757 SALAS CHACÓN, Álvaro: Estado actual y perspectivas de los estudios del análisis del discurso en Costa Rica. — *RFLUCR* 18/1, 1992, 133-138 | State-of-the-art and perspectives of discourse analysis in Costa Rica | E. ab.
- 3758 SANDERS, José; WOLDE, Ellen VAN: Perspectief tekstlinguïstisch onderzocht: een analysemethode. — *Gramma/TTT* 2/3, 1993, 118-202 | Perspective from a textling. point of view | E. ab.
- 3759 SAPPOK, Christian: Textanalyse auf psycholinguistischer Grundlage: (anhand von Material aus einem polnischen Tagebuch). — [3749], 291-322 | Ru. ab.
- 3760 SAUKKONEN, Pauli: Grammatical structures as indicators of textual dimensions. — *PICL* 15/3, 1992 (1993), 249-252.
SCHÄFFNER, Christina: Semantic relations in the lexicon and in the text ... — 4956.
- 3761 SCHERNER, Maximilian: Der „Horizon“ – ein sprachliches „Kenntnissystem“?: ein kritischer Vergleich zweier texttheoretischer Begriffsbildungen vor dem Hintergrund neuerer Entwicklungen in der Kognitionswissenschaft. — [807], 229-237.
- 3762 SCHRÖDER, Hartmut: Linguistic and text-theoretical research on language for special purposes: a thematic and bibliographical guide. — [3773], 1-48.
Sentence initial devices ... — 520.
- 3763 SETTEKORN, Wolfgang: Remarques sur le construcion collective des mots pour le dire et sur l'origine des connaissances lexicales dans la pratique (non seulement) discursive. — [387], 225-234 | Co-rapport de la contribution de G. Lüdi (3721).

- 3764 SIMMLER, Franz: Zum Verhältnis von publizistischen Gattungen und linguistischen Textsorten. — *ZG* 3/2, 1993, 349-363.
- 3765 SINCLAIR, John M.: Written discourse structure. — [816], 6-31.
- 3766 SÖZER, Emel: Ambige Texte in Hinblick auf Konnexität, Kohäsion und Kohärenz. — [3704], 143-154 | Evidence from Turkish.
- 3767 STATI, Sorin: *Le transphrastique*. — Paris: 1990 | *BL* 1991, 3491 | *BSL* 87/2, 1992 (1993), 95-98 Dimitri BANKOV | *ČMF* 75, 1993m, 112-117 Jindra SVĚTLÁ | *Linguistique* 28/2, 1992 (1993), 161-163 Jean-Baptiste COYOS | *PrzG* 12/, 1993, 90-94 A. BARAN-FURGA | *SEz* 18/1, 1993, 121-123 Dimităr BANKOV | *ZFSL* 101/3, 1991, 321 Peter BLUMENTHAL.
- 3768 STATI, Sorin: Word meaning in texts: the iteration of semantic constituents. — *FLing* 8/1, 1984, 11-19.
- 3769 STEUBE, Anita: Eine linguistische Charakterisierung von „Bericht“, „Beschreibung“ und „Handlungsanweisung“. — [851], 165-172.
- 3770 STIRLING, Lesley: *Switch-reference and discourse representation*. — Cambridge: Cambridge UP., 1993. — xv, 354 p. — (Cambridge studies in linguistics: 63) | Revision of 3771.
- 3771 STIRLING, Lesley: *Switch-reference and logophoricity in discourse representation theory*. — Edinburgh: Univ. of Edinburgh, 1988. — 328 p. | Univ. of Edinburgh diss. | *DAI* 50/7, 1990, 2040-A.
- 3772 STUBBS, Michael: British traditions in text analysis: from Firth to Sinclair. — [911], 1-33.
- 3773 *Subject-oriented texts: languages for special purposes and text theory* / Ed. by Hartmut SCHRÖDER. — Berlin: De Gruyter, 1991. — viii, 322 p. — (RTT; 16) | *Fachsprache* 14/1-2, 1992, 6-68 R. BEIER.
- 3774 SUTER, Hans-Jürgen: *The wedding report: a prototypical approach to the study of traditional text types*. — Amsterdam: Benjamins, 1993. — xi, 314 p. — (P&B. N. S; 27) | 1991-92 Zürich Univ. diss.
- 3775 SZABÓ, Zoltán: A szövegsemiotika időszerű kérdései és megoldásra váró kérdései. — *SzSz* 5, 1992, 199-210 | Current problems in the semiotics of text.
- 3776 *Szövegtani kutatás: témák, eredmények, feladatok* / Szerkesztik: János S. PETŐFI; Imre BÉKÉSI; László VASS. — Szeged: JGYTF Kiadó, 1992. — 302 p. — (Acta Acad. Paedagogicae Szegediensis, series ling., litt. et aesthetica. *SzSz* 5) | Text ling. research: themes, results, tasks for the future.
TABANAKOVA, V. D.: Pragmaticeskij aspekt logiceskogo analiza teksta slovarnogo opredelenija ... — 4785.
- 3777 TATILON, Claude: La phrase élatée du dialogue: un essai de description fonctionnelle. — [260], 2, 185-191.
Techniques of description ... — 816.
Text and technology ... — 911.
- 3778 TITTLA, Liisa: *Metadiskurs: explizite Strukturierungsmittel im mündlichen Diskurs*. — Hamburg: Buske, 1993. — x, 301 p. — (PzT; 68).

- 3779 TOOLAN, Michael J.: *Narrative ...* — London: 1988 | BL 1989, 3374 | *NyIrK* 37/1-2, 1993, 210-212 Zoltán SZABÓ.
- 3780 TÖRÖK, Gábor: Kritikusan, sok oldalról szembesülni a szöveggel. — *SzSz* 5, 1992, 225-236 | Critical and multi-facetted confrontation with the text.
TOURATIER, Christian: *Structure informative et structure syntaxique ...* — 3592.
- 3781 TRIKI, Mounir: *Linguistic and perceptual subjectivity: towards a typology of narrative voice.* — Colchester: Univ. of Essex, 1989. — 378 p. | Univ. of Sussex diss. | *DAI* 50/12, 1990, 3936-A.
- 3782 TSCHAUDER, Gerhard: Dialogstörung durch inkorrekte Existenzpräsuppositionen: Anmerkungen zu einer speziellen Form der Textdeixis. — [260], 1, 255-266.
- 3783 ULRICH, Winfried: Linguistik und Didaktik der Textsorte Witz. — [533], 199-206.
- 3784 VAŠAK, Pavel: Text minulý, současný a tušený — [328], 121-128 | E. ab.: The past, contemporary & anticipated text.
VASIL'EV, Sergej A.: *Sintez smysla pri sozdanii i ponimanii teksta ...* — 5194.
- 3785 VASILIU, Emanuel: *Introduce în teoria textului.* — Bucuresti: 1990 | BL 1991. 3502 | *AUT* 29, 1991, 91-92 A. SCOROBETE.
- 3786 VÁZQUEZ Orta, Ignacio: Problems in the characterization of coherence in discourse analysis. — *Sintagma* 5, 1993, 37-48 | Cat. & E. ab.
- 3787 VELDE, Roger G. VAN DE: On cohesion and coherence. — [3704], 111-132 | Cf. 3679.
Verbal aspect in discourse ... — 1031.
- 3788 *A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz. 2 / Szerkesztik János S. PETŐFI; Imre BÉKÉSI; László VASS.* — Szeged: JGYTF Kiadó, 1993. — 360 p. — (Acta Acad. Paedagogicae Szegediensis, series ling., litt. et aesthetica SzSz 6) | Aspects of a semiotic approach to verbal texts.
- 3789 VET, Co: Temps verbaux et compléments adverbiaux de temps: leur contribution à la cohésion du texte narratif. — [436], 87-97.
- 3790 VIEHWEGER, Dieter: Lexical knowledge and text interpretation. — [3773], 254-266.
- 3791 VILARNOVO, Antonio: Teorías explicativas de la coherencia textual. — *RSEL* 21/1, 1991, 125-144 | E. ab., 186.
- 3792 VILLAÇA KOCH, Ingedore G.: A atividade de produção textual. — *CEL* 24, 1993, 65-73 | Text production.
- 3793 VONK, Wietske: Linguïstische markeren van thematische structuur en het begripen van teksten. — *HandNFC* 41, 1993, 175-193 | Ling. Marking of thematic structure and text-comprehension.
- 3794 WACHA, Imre: Szöveg és (adekvát) interpretáció (szövegműfaj, szövegforma, szövegértelmezés, szövegmondás). — *SzSz* 5, 1992, 237-256 | Text and (adequate) interpretation (text type, text form, text explication, text recitation).
- 3795 WALLER, Robert: *The typographic contribution to language: towards a model of typographic genres and their underlying structure.* — Reading: Univ. of Reading. 1987. — 329 p. Univ. of Reading diss. | *DAI* 49/3, 1988, 493-A.
- 3796 WEBER, Siegfried: Communicative acts and the constitution of scientific and technical texts. — [3773], 267-303.

- 3797 WERTH, Paul: Accomodation and the myth of presupposition: the view from discourse: — *Lingua* 89/1, 1993, 39-95.
- 3798 WIKBORG, Eleanor; BJÖRK, Lennart: *Sammanhang i text: en empirisk undersökning och skrivpedagogiska konsekvenser*. — Uppsala: Hallgren & Fallgren, 1989. — 127 p. — (Ord & stil: språkvårdsamfundets skrifter; 20).
- 3799 WILDGEN, Wolfgang: L'organisation spatio-temporelle du contenu d'un texte narratif et une mesure des transitions entre unités narrative. — *P&A* 8, 1989, 135-165.
- 3800 WILLIAMS, James D.: Rule-governed approaches to language and composition. — *WComm* 10/4, 1993, 542-568.
- 3801 ZIMMERMANN, Klaus: Identitätskonstitution und Gestaltungsorientierung. — [387], 185-192 | Koreferat zum Beitrag von P. Bange (3618).
- 3802 ZRIBI-HERTZ, Anne: De la deixis à l'anaphore: quelques jalons. — [245], 603-612.

Addenda a BL 1993. évi kötetének 2.3. szekciójához

- 157 *Actes du XXe congrès international de linguistique et philologie romanes: Université de Zurich (6-11 avril 1992)* / Publiés par Gerold HILTY; en collaboration avec les présidents de section. Tome I. *Séance d'ouverture; Section I – La phrase*. II. *Section II – Analyse de la conversation, Section III – La fragmentation linguistique de le Romana*. III. *Section IV – Typologie des langues romanes; Section V – La situation linguistique en Suisse*. IV. *Section VI – Lexicographie*. V. *Section VII – La poésie lyrique romane (XIIe et XIIIe siècles); Section VIII – L'art narratif aux XIIe et XIIIe siècles*. — Tübingen: Francke, 1993. — 1993, x, 805; viii, 712; vii, 654; ix, 857; vi, 457 p. | Cf. BL 1992, 137.
- 232 *Conversational organization and its development* / Ed. by Bruce DORVAL. — Norwood: 1990 | BL 1991, 204 | *LiS* 22/2, 1993, 304-307 Robert E. SANDERS.
- 245 *La deixis: colloque en Sorbonne (8-9 juin 1990)* / Sous la dir. de Mary-Annick MOREL; Laurent DANON-BOILEAU. — Paris: Presses Univ. de France, 1992. — 665 p. (Linguistique nouvelle) | Introd., 11-25; author, subject & language indices, 661-665 | *BSL* 88/2, 1993, 126-130 Xavier MIGNOT | *JFLS* 3/2, 1993, 244-246 Annie-Marie LÉONARD | *RLiR* 56 (223-224), 1992, 515-517 S.-M. LEE.
- 260 *Dialoganalyse III: Referate der 3. Arbeitstagung, Bologna 1990*. III. Teil 1; 2 / Hrsg. von Sorin STATI; Edda WEIGAND; Franz HUNDSNURSCHER. — Tübingen: Niemeyer, 1991. — xvi, 448; xi, 455 p. — (Beiträge zur dialogforschung; 1-2) | Cf. BL 1991, 217-218 | *ASNS* 230 (145)/2, 1993, 385-387 Norbert R. WOLF.
- 298 *From sign to text: a semiotic view of communication* / Ed. by Yishai TOBIN. — Amsterdam: Benjamins, 1989. — xiii, 545 p. — (FoS; 20) Selected papers from a colloquium, Be'er Sheva, 20-21 May 1985 | Cf. 2621.
- 328 *Intuice ve vědě a filosofii: sborník příspěvků* / Eds. J. STACHOVÁ; J. NOSEK. — Praha: Filozofický ústav AV ČR, 1993. — 308 p. | Papers from a conf., Rague, 3-5 Nov. 1992.

- 387 *Linguistische Interaktionsanalysen: Beiträge zum 20. Romanistentag 1987* / Hrsg. von Ulrich DAUSENDSCHÖN-GAY; Elisabeth GÜLICH; Ulrich KRAFFT. — Tübingen: Niemeyer, 1991. — xiii, 376 p. — (LA; 254) | *Probus* 4/1, 1992, 85-90 Danièle NEBIG-TORCK.
- 405 *Modele komunikacji międzyludzkiej: materialy z XV Sympozjum zorganizowanego przez Instytut Lingwistyki Stosowanej UW, Łąck, 26-28 kwietnia 1989 r.* / Pod red. naukową Waldemara Woźniakowskiego. — Warszawa: Wyd. Univ. Warszawskiego, 1992. — 76 p. | Conf. „Models of human communication”, 26-28 Apr., 1989.
- 406 *Modèles du discours...* / Textes réunis par Christian RUBATTEL. — Berne: 1989 | BL 1990, 294 | *ZFSL* 102/2, 1992, 213-215 Henning NØLKE.
- 429 *Nouvelles approches des connecteurs argumentatifs ...* — Genève: 1987 | BL 1990, 313 | *ZFSL* 100, 1990, 330-331 J. D. GALLAGHER.
- 436 *Opérateurs syntaxiques et cohésion discursive: langues slaves et romanes: actes du IVe colloque international de linguistique slavo-romane* / Henning NØLKE (ed.). — København: Busck, 1988. — 204 p. — (Handelshøjskolen i København skriftrække J: erhvervsproglige skrifter; 16) | Colloquium Copenhagen, Aug. 27-29, 1987 | Corr. to BL 1992, 406; analyzed in the present issue | *BSL* 85/2, 1990 (1991), 203-212 Laurent DANON-BOILEAU.
- 520 *Sentence initial devices* / Joseph E. GRIMES ed. — Dallas, TX: Summer Inst. of Ling./Univ. of Texas at Arlington, 1986. — v, 233 p. — (SILPL; 75) | *NOL* 53, 1991, 53-55 Barbara E. HOLLENBACH.
- 530 *Sprache und Politik: Kongreßbeiträge zur 19. Jahrestagung der Gesellschaft für Angewandte Linguistik, GAL e.V.* / Hrsg. von Bernd SPILLNER. — Frankfurt am Main: Lang, 1990. — 286 p. — (ForAL; 18) | *JbDaF* 17, 1991, 480-483 Gerhard BICKES.
- 533 *Sprachwissenschaft und Sprachkultur: Tagungsband der Konferenz in Neubrandenburg am 10. und 11. Mai 1990* / Karl-Ernst SOMMERFELDT (Hrsg.). — Frankfurt am Main: Lang, 1991. — xii, 264 p. — (Spr. – System u. Tätigkeit; 1).
- 539 *Storia e teoria dell'interpunzione: atti del Convegno Internazionale di Studi, Firenze 19-21 maggio 1988* / A cura di E. CRESTI; N. MARASCHIO; L. TOSCHI. — Roma: Bulzoni, 1992. — 563 p.
- 807 „Die deutsche Sprache – Gestalt und Leistung”: *Henning Brinkmann in der Diskussion: zu seinem neunzigsten Geburtstag* / Hrsg. von Roland HARWEG; Shoko KISHITANI; Maximilian SCHERNER. — Münster: Nodus, 1991. — 251 p. | Corr. to BL 1992, 776 (analyzed in the present vol.).
- 816 *Techniques of description: spoken and written discourse.: A festschrift for Malcolm Coulthard* / Ed. by John M. SINCLAIR; Michael HOEY; Gwyneth FOX. — London: Routledge, 1993. — xv, 213 p. | *LingP* 36, 1993, 106-108 L. UHLIROVÁ.
- 851 *Textsorten/Textmuster in der Sprech- und Schriftkommunikation: Festschrift zum 65. Geburtstag von Wolfgang Heinemann* / Hrsg. von Roger MACKELDEY. — Leipzig: Univ. Leipzig, [1991]. — 190 p. — (Wiss. Beiträge der Univ. Leipzig,

- Reihe Sprachwiss.) | Papers from a colloquium, Leipzig, May 3-4, 1990 | *KNf* 39/1, 1992, 67-70 Sambor GRUCZA.
- 854 *Verbum Romanicum: Festschrift für Maria Iliescu* / Hrsg. von Johannes KRAMER; Guntram A. PLANGG. — Hamburg: Buske, 1993. — xxxv, 378 p. — (RGG; 28).
- 870 *Homenaje al profesor Lapesa: XI curso de lingüística textual, Murcia 25-29 Abril 1988*. — Madrid: Univ. de Murcia, 1990. — 236 p.
- 891 „*Tgolí chole Mêstró*”: *Gedenkschrift für Reinhold Olesch* / Hrsg. von Renate LACHMANN [et al.]. — Köln: Böhlau, 1990. — xxxvi, 580 p., front. — (SF; 60) | = BL 1992, 877 analyzed in the present issue | *SEER* 70/1, 1992, 141-142 John DUNN.
- 911 *Text and technology: in honour of John Sinclair* / Ed. by Mona BAKER; Gill FRANCIS Elena TOGNINI-BONELLI. — Amsterdam: Benjamins, 1993. — xii, 361 p., front.
- 957 *The dynamics of dialogue* / Ed. by Ivana MARKOVÁ; Klaus FOPPA. — Hemel Hempstead: Harvester Wheatsheaf, 1990. — viii, 238 p.
- 968 *Intégration syntaxique et cohérence discursive* / Présenté par Mary-Annick MOREL — Paris: Larousse, 1991. — 128 p. — (*Langages*; 104, 1991) | Special issue | *BSL* 88/2, 1993, 124-126 Sylvie MELLET.
- 1004 *La quadrature du sens: questions de linguistes* / Sous la direction de Claudine NORMAND. — Paris: Presses Univ. de France, 1990. — 352 p. — (La nouvelle encyclopédie Fondation Diderot) | *BSL* 86/2, 1991 (1992), 75-80 Annie MONTAUT | *RLiR* 55/219-220, 1991, 497-502 Béatrice GODART-WENDLING | E. & Fr. ab.
- 1031 *Verbal aspect in discourse ...* / Ed. & introd. by Nils B. THELIN. — Amsterdam: 1990 | *BL* 1990, 805 | *JoP* 17/2, 1992, 189-194 L. M. MEDVEDEVA | *Word* 44/1, 1993, 105-121 Georgios GIANNAKIS.
- 1092 RAIBLE, Wolfgang: *Sprachliche Texte – genetische Texte: Sprachwissenschaft und molekulare Genetik*. — Heidelberg: Winter, 1993. — 66 p. — (*SbHAW*; 1993/1).
- 1335 MEČKOVSKAJA, Nina B.: Trudy M. V. Lomonosova [1711-1756] po ritorike i sovremennaja lingvistika teksta. — [3749], 49-73 Lomonosov's works on rhetorics & mod. text ling. | G. ab.
- 2897 LLISTERRI, Joaquim: Dolors POCH-OLIVE: a phonetic analysis of discourse construction procedures in simultaneous interpreting. — [260], 2, 295-305.
- 3280 *L'anaphore et ses domaines* / Études publ. par George KLEIBER; Jean-Emmanuel TYVAERT. — Paris: Klincksieck, 1990. — 402 p. — (*Recherches ling.*; 14) *BSL* 88/2, 1993, 130-133 Alain DEMARÉCHAL.
- 3592 TOURATIER, Christian: Structure informative et structure syntaxique — *BSL* 88/1, 1993, 49-63 | E. & Ar. ab. 309.
- 4102 *Semantika i pragmatika jazykovych edinic: sbornik naučnych trudov* / Otv. red. A. A. GORBAČEVSKIĬ; Ja. B. KOMM. — Dušanbe: Tadžikskij gosuniv, 1990. — 202 p. | The semantics & pragmatics of ling. units.
- 4785 TABANAKOVA, V. D.: Pragmatičeskij aspekt logičeskogo analiza teksta slovarno-gopredelenija. — [1014], 45-50 | A pragmatic aspect of the logical analysis of a dictionary definition.

- 4956 SCHÄFFNER, Christina: Semantic relations in the lexicon and in the text: reflections on adequate translation. — [274], 111-120.
- 5194 VASIL'EV, Sergej A.: *Sintez smysla pri sozdanii i ponimanii teksta*. — Kiev: 1988 | BL 1992, 4974 | *VJa* 1992/6, 132-138 Aleksej T. KRIVONOSOV.
- 15592 *Język artystyczny*. Tom 8 / Praca zbiorowa pod red. Aleksandra WILKONIA; Bożeny WITOSZ. — Katowice: Uniw. Śląski, 1993. — 121 p. — (PrNUŚ; 1338) | Cf. BL 1990, 14347.
- 16827 LEHMANN, Volkmar: Interaktion chronologischer Faktoren beim Verstehen von Erzähltexten: (zur Wirkungsweise aspektueller und anderer Defaults) / [In Zusammenarbeit mit der] Hamburger Studiengruppe. — [522], 157-196 | Ru. ab.
- 17051 FREIDHOF, Gerd: Reformulierung als konstitutives Merkmal dialogischer und monologischer Texte. — *ZSIPh* 53/1, 1993, 204-229.

2. REPERTÓRIUMOK

2.1. FOLYÓIRATOK, PERIODIKÁK, SOROZATOK

2.1.1. DISCOURSE PROCESSES. A MULTIDISCIPLINARY JOURNAL

Ablex, Norwood N. J.

Editor: Roy O. FREEDLE

(1978 –)

A korábbi kötetek adataihoz lásd: *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1992. 186 – 197; *Szemiotikai szövegtan 6. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1993. 311-315; *Szemiotikai szövegtan 8. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1995. 358-360 és *Szemiotikai szövegtan 9. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1996. 322-324. (A Volume 20 Number 2 – September – October 1995. adatait technikai okok miatt nem tudjuk közölni.)

Volume 19

Number 1 – January – February 1995.

INTRODUCTION (1). Richard P. DURÁN: Notes on the Special Issue (1). ARTICLES (7). Marcia FARR and Juan C. GUERRA: Literacy in the Community: A Study of *Mexicano* Families in Chicago (7). Kris D. GUTIERREZ: Unpackaging Academic Discourse (21). Eugene E. GARCÍA and Manuel COLÓN: Interactive Journals in Bilingual Classrooms: An Analysis of Language „Transition” (39). Claude GOLDENBERG and Genevieve PATTHEY-

CHAVEZ: Discourse Processes in Instructional Conversations: Interactions Between Teacher and Transition Readers (57). Sabrina TUYAY, Louise JENNINGS, and Carol DIXON: Classroom Discourse and Opportunities to Learn: An Ethnographic Study of Knowledge Construction in a Bilingual Third-Grade Classroom (75). Gene H. LERNER: Turn Design and the Organization of Participation in Instructional Activities (111). John J. GUMPERZ and Margaret FIELD: Children's Discourse and Inferential Practices in Cooperative Learning (133). Richard P. DURÁN and Margaret H. SZYMANSKI: Cooperative Learning Interaction and Construction of Activity (149). Jenny Cook-Gumperz: BOOK REVIEW (165). Jenny COOK-GUMPERZ: Rethinking Testing in a Diverse Society. Bernard B. Gifford and Mary Catherine O'Connor (Eds.). *Changing Assessments: Alternative Views of Aptitude, Achievement, and Instruction* (165).

Number 2 – March – April 1995.

Dieter HAENGGL, Walter KINTSCH, and Morton Ann GERNSBACHER: Spatial Situation Models and Text Comprehension (173). Richard ELY, Jean Berko GLEASON, Bhuvanewari NARASIMHAN, and Allyssa MCCABE: Family Talk About Talk: Mothers Lead the Way (201). Ian HUTCHBY: Aspects of Recipient Design in Expert Advice-Giving on Call-In Radio (219). Rachel GIORA: On Irony and Negation (239). Joseph SHIMRON and Roberto CHERNITSKY: Typicality Shift in Semantic Categories as a Result of Cultural Transition: Evidence From Jewish Argentine Immigrants in Israel (265). Ming-Ming PU: Anaphoric Patterning in English and Mandarin Narrative Production (279). Julie FOERTSCH: The Impact of Electronic Networks on Scholarly Communication: Avenues for Research (301).

Number 3 – May – June 1995.

Melanie KILLEN and Letitia R. NAIGLES: Preschool Children Pay Attention to Their Addressees: Effects of Gender Composition on Peer Disputes (329). Shelly DEWS, Joan KAPLAN, and Ellen WINNER: Why Not Say It Directly? The Social Functions of Irony (347). Laura GAVIOLI: Turn-Initial Versus Turn-Final Laughter: Two Techniques for Initiating Remedy in English/Italian Bookshop Service Encounters (369). Yves BESTGEN and Wietske VONK: The Role of Temporal Segmentation Markers in Discourse Processing (385). Lisa CAPPS and Elinor OCHS: Out of Place: Narrative Insights Into Agoraphobia (407). A. D. PELLEGRINI, Lee GALDA, Ithel JONES, and Jane PERLMUTTER: Joint Reading Between Mothers and Their Head Start Children: Vocabulary Development in Two Text Formats (441). Anna DUSZAK: On Variation in News-Text Prototypes: Some Evidence From English, Polish, and German (465). Author Index to Volume 19 (485). Contents Index to Volume 19 (487).

Volume 20

Number 1 – July – August 1995.

Robert J. JARVELLA, Lita LUNDQUIST, and Jukka HYÖNÄ: Text, Topos, and Mental Models (1). Keith K. MILLIS, Jonathan M. GOLDING, and Gregory BARKER: Causal Connectives Increase Inference Generation (29). Brian P. SHAPIRO, Paul van den BROEK,

and Charles R. FLETCHER: Using Story-Based Causal Diagrams to Analyze Disagreements About Complex Events (51). Carol Bergfeld MILLS, Virginia A. DIEHL, Deborah P. BIRKMIRE, and Lien-Chong MOU: Reading Procedural Texts: Effects of Purpose for Reading and Predictions of Reading Comprehension Models (79). Sherry L. BEAUMONT: Adolescent Girls' Conversations With Mothers and Friends: A Matter of Style (109).

Number 3 – November – December 1995.

Jonathan M. GOLDING, Joseph P. MAGLIANO, and William BAGGETT: Answering When Questions About Future Events in the Context of a Calendar system (249). Susan R. GOLDMAN, Elizabeth U. SAUL, and Nathalie COTÉ: Paragraphing, Reader, and Task Effects on Discourse Comprehension (273). Beverly Colwell ADAMS, Laura C. BELL, and Charles A. PERFETTI: A Trading Relationship Between Reading Skill and Domain Knowledge in Children's Text Comprehension (307). Lena GAVRUSEVA: Positioning and Framing: Constructing Interactional Asymmetry in Employer/Employee Discourse (325). Author Index to Volume 20 (347). Contents Index to Volume 20 (349). Acknowledgement: Reviewers (351).

2.1.2. TEXT

An Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse

Mouton de Gruyter, Berlin – New York

Editor: TEUN A. VAN DIJK, Amsterdam, The Netherlands
(1981 –)

A korábbi kötetek adataihoz lásd *Szemiotikai szövegtan 2. A magyar szövegtani kutatás irodalmából (Első rész)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1991. 205 – 214; *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1992. 197 – 199; *Szemiotikai szövegtan 6. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1993. 313 – 315; *Szemiotikai szövegtan 8. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1995. 360 – 363 és *Szemiotikai szövegtan 9. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1996. 324-326.

Volume 15 (1995)

ADEGBUJA, Efurosibina. 'I, Major-General X': Discourse tacts in military *coup* speeches. 15(2), 253-257.

ADEGBITE, Wale. The structure of texts from herbalist–client encounters in Yoruba traditional medicine. 15(2), 271-297.

ANYIDOH, Akosua. Stylistic features of *nwonkoro*, an Akan female song tradition. 15(2), 317-336.

BARGIELA-CHIAPPINI, Francesca, and HARRIS, Sandra J. Towards the generic structure of meetings in British and Italian managements. 15(4), 531-560.

BIBER, Douglas. On the role of computational, statistical, and interpretive techniques in multi-dimensional analyses of register variation: A reply to Watson. 15(3), 341-370.

CONNOR, Ulla, DAVIS, Kenneth W., and de RYCKER, Teun. Correctness and clarity in applying for overseas jobs: A cross-cultural analysis of US and Flemish applications. 15(4), 457-457.

DE FINA, Anna. Pronominal choice, identity, and solidarity in political discourse. 15(3), 379-410.

FANT, Lars M., and GRINDSTED, Annette. Responses to value mismatch in intercultural negotiation interaction. 15(4), 561-588.

KAPLAN, Robert B., TOUCHSTONE, Ellen E., and HAGSTROM, Cynthia L. Image and reality: Banking in Los Angeles 15(4), 427-456.

MALEVILLE, Mireille. Ideological values in the workplace: Denials of unstated assertions in English, French and Dutch conversations. 15(4), 503-529.

MARTIN, J. R. Text and clause: Fractal resonance. 15(1) 5-42.

MORALES-LÓPEZ, Esperanza. Rhythmic elements and new/known information in spontaneous conversation. 15(1) 43-68.

OKOLO, Bertram A. Opening-up closings: Negotiating settlements in problematic discourse encounters. 15(2), 191-208.

OMONIYI, Tope. Song-lashing as a communicative strategy in Yoruba inter-personal conflicts. 15(2), 299-315.

ROSTILA, Ilmari. The relationship between social worker and client in closing conversations. 15(1), 69-102.

THOMPSON, Geoff, and THETELA, Puleng. The sound of one hand clapping: The management of interaction in written discourse. 15(1), 103-127.

ULIJN, Jan M., and MURRAY, Denise E. Introduction to special issue 'Intercultural Discourse in Business and Technology'. 15(4), 419-425.

ULIJN, Jan M., and LI, Xiangling. Is interrupting polite? Some temporal aspects of turn-taking in Chinese–Western and other intercultural business encounters. 15(4), 589-627.

VAN DER WUJST, Per. The perception of politeness in Dutch and French indirect requests. 15(4), 477-501.

WATSON, Gregory J. Multi-dimensional analyses of style in prose literature: A response to Biber. 15(3), 371-377.

WAUGH, Linda R. Reported speech in journalistic discourse: The relation of function and text. 15(1), 129-173.

YAHYA-OTHMAN, Saida. Aren't you going to greet me? Impoliteness in Swahili greetings. 15(2), 209-227.

YANKAH, Kwesi. Introduction to special issue 'Discursive Strategies in Africa'. 15(2), 181-190. – Metadiscourse: The framing of avoidance in formal encounters. 15(2), 229-252.

2.1.3. PAPIERE ZUR TEXTLINGUISTIK PAPERS IN TEXTLINGUISTICS (= pt)

Hamburg, Buske

Hg.: Jens IHWE, János S. PETŐFI, Hannes RIESER

(1972-)

A korábbi kötetek adataihoz lásd *Szemiotikai szövegtan 3. A magyar szövegtani kutatás irodalmából (Második rész)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1991. 222 – 246; *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1992. 199 – 203; *Szemiotikai szövegtan 6. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1993. 315-318; *Szemiotikai szövegtan 8. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1995. 363-367 és *Szemiotikai szövegtan 9. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1996. 326-328.

70. Bernhard ALTEHENGGER:

FORENSISCHE TEXTE

Aspekte einer Explikation der im forensischen Diskurs vorkommenden Texte und ihrer Verarbeitung am Beispiel des Zivilprozesses. 1996.

0. Einleitung (1). 1. Gegenstand, Ziel und Methodik (7). 1.1. Der Untersuchungsgegenstand (7). 1.1.1. Forensische Texte (9). 1.1.2. Stadien des Diskurses (12). 1.1.3. Forensische Textverarbeitung (14). 1.1.4. Verknüpfung der forensischen Texte (15). 1.2. Das Untersuchungsziel (16). 1.3. Methodik (18). 1.3.1. Textklassifizierung (19). 1.3.2. Verarbeitung von Diskursbeiträgen (21). 1.3.3. Weitere Aspekte der situativen Textverarbeitung (34). 1.3.4. Intertextualität (38). 2. Die forensischen Textmuster (39). 2.1. Forensische Diskursbeiträge und -texte (39). 2.2. Anwendbare Textmodelle (46). 2.2.1. Textvorkommen und Textsorten bei Gülich/Raible (47). 2.2.2. Textmuster und Textsorten bei Sandig (50). 2.2.3. Textsorte oder Stilinventar? (51). 2.3. Inventar forensischer Textmuster (53). 2.3.1. Die operativen Textmuster (55). 2.3.2. Die statuarischen Textmuster (61). 2.3.3. Die korrelierten Textmuster (63). 2.3.4. Methodische Beschränkungen (65). 2.4. Inventarelemente als Textvorkommen (66). 2.4.1. Schriftsätze als Textvorkommen (66). 2.4.1.1. Textexterne Merkmale (66). 2.4.1.2. Textinterne Merkmale (69). 2.4.1.3. Zusammenfassung (72). 2.4.2. Protokolle als Textvorkommen (73). 2.4.2.1. Textexterne Merkmale (76). 2.4.2.2. Textinterne Merkmale (77). 2.4.3. Urteile als Textvorkommen (83). 2.4.3.1. Textexterne Merkmale (84). 2.4.3.2. Textinterne Merkmale

(88). 2.4.3.3. Das Urteil als Textsorte? (93). 3. Anatomie des Diskurses (95). 3.1. Skandalon und präforensischer Diskurs (96). 3.1.1. Das Skandalon (97). 3.1.2. Präforensische Diskursteilnehmer (99). 3.1.3. Ziel und Verlauf des präforensischen Diskurses (102). 3.1.4. Functional setting des einzelnen Beitrags (109). 3.2. Die Teilnehmer des forensischen Diskurses (110). 3.2.1. Disputanten und Disputantenkreise (113). 3.2.2. Die deduzierenden Teilnehmer (116). 3.2.3. Die Mediatoren (118). 3.2.4. Aspekte des forensischen functional settings (120). 3.3. Operative Felder (121). 3.3.1. Das induktive Feld (Induktorium) (124). 3.3.2. Das intermediäre Feld (Intermedium) (129). 3.3.3. Das deduktive Feld (Deduktorium) (139). 3.4. Operative Stufen des Diskurses (148). 3.4.1. Die Eingangsstufe (150). 3.4.2. Der Kontrolldiskurs (150). 3.4.3. Der statuarische Kontrolldiskurs (154). 3.5. Exkurs: Paradiskursive Beiträge (157). 4. Produktion und Rezeption operativer Einzeltexte (161). 4.1. Die Transformation präforensischer Textmuster zum induzierenden Quelltext (162). 4.1.1. Der präforensische Wissenstransfer (163). 4.1.2. Exkurs: Zur theoretischen Interpretation statuarischer Textmuster (172). 4.2. Die präparative Deduktion (174). 4.2.1. Die isolierende Präparation (177). 4.2.2. Die synoptische Präparation (183). 4.2.3. Präparative Deduktion im Kommunikationsmodell (187). 4.3. Intermediäre Moderation und Modulation (193). 4.4. Die evaluative Deduktion (199). 4.5. Die produktive Deduktion (204). 4.5.1. Das Rubrum (206). 4.5.2. Der Urteilstenor (210). 4.5.3. Der Tatbestand (212). 4.5.4. Die Entscheidungsgründe (220). 5. Forensische Textrelationen (225). 5.1. Konzepte zur Beschreibung intertextueller Relationen (225). 5.2. Intertextuelle Beziehungen konstitutiver-induzierender Textmuster (240). 5.2.1. Relationalität (241). 5.2.2. Graduierung der Intertextualität nach Pfister (246). 5.2.3. Interpretationsabhängigkeit der Textrelationen (249). 5.3. Intertextuelle Beziehungen intermediärer und supplementär-induzierender Textmuster (251). 5.3.1. Relationalität (252). 5.3.2. Intensität der Intertextualität (256). 5.3.3. Interpretationsabhängigkeit der Textrelationen (260). 5.4. Intertextuelle Beziehungen deduzierender Textmuster (261). 5.4.1. Relationalität (263). 5.4.2. Intensität der Intertextualität (274). 5.4.3. Interpretationsabhängigkeit der Textrelationen (274). 6. Zusammenfassung und Ausblick (277). Aktenanhang (289). Bibliographie (309). Verzeichnis der juristischen Abkürzungen (319).

2.1.4 RESEARCH IN TEXT THEORY UNTERSUCHUNGEN ZUR TEXTTHEORIE

Walter de Gruyter & Co. Berlin – New York
Editor: János S. PETŐFI, Macerata, Italy
(1977 –)

A korábbi kötetek adataihoz lásd *Szemiotikai szövegtan 2. A magyar szövegtani kutatás irodalmából (Első rész)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1991. 214 – 223; *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1992. 204 – 205; *Szemiotikai szövegtan 6. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegedi-*

ensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica, JGYTF Kiadó, Szeged, 1993. 318-322 és *Szemiotikai szövegtan 8. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1995. 367-370.

Volume 23

Elisabeth RUDOLPH:

CONTRAST

Adversative and Concessive Relations and their Expressions in English, German, Spanish, Portuguese on Sentence and Text Level

1996.

Preface (vii).

INTRODUCTORY REMARKS. 1. Contrast, its linguistic manifestation and investigations (3). 1.1. Tables of adversative and concessive connectives (4). 1.2. Structure of the book (7). 1.3. Object of investigation (8). 1.4. Written versus spoken language (10). 1.5. Advantages of written language (11). 1.6. The material of analysis (11). 1.7. Questions of frequency (12). 1.8. Notes on terminology (13). 1.9. List of special terms (14).

PART ONE – THEORY. 2. Considerations on the theoretical basis (17). 2.1. Basic forms of connection (17). 2.1.1. Experiences and concepts (17). 2.1.2. Types of connection within complex sentences (19). Addition ($A + B$) = (SIMUL A, B) (21). Contrast ($A - B$) = (SIMUL A, B: (CONTRAST A, B)) (22). Time (A, B) = (NON-SIMUL A, B: (SEQUI A, B)) (23). Causality ($A > B$) = (SIMUL/NON-SIMUL A, B: (NECESSE A, B)) (24). 2.1.3. The connection of contrast in the system of connections (26). 2.1.4. An indication mark for the connection of contrast (30). 2.2. Expressions of the connection of contrast (32). 2.2.1. Simple connectives (33). Main adversative connectives (33). Main concessive connectives (34). Less frequent connectives (36). *sondern / sino* (36). 2.2.2. Complex connectives (38). Adversative connectives (38). Concessive connectives (39). 2.2.3. Combined connectives (40). Correlation (41). Reinforcement (43). Contrastive interrelation (44). 2.3. Semantic peculiarities (45). 2.3.1. Truth conditions (46). 2.3.2. Expectation and presupposition (48). 2.3.3. Modality (52).

PART TWO – SURVEY OF RESEARCH. 3. The connection of contrast in grammars (57). 3.0. Preliminary remarks (57). 3.1. German grammars (58). 3.1.1. Sütterlin 1907 (59). 3.1.2. Heyse 1908 (60). 3.1.3. Paul 1920 (62). 3.1.4. Erben 1958 (64). 3.1.5. Helbig / Buscha 1972 (66). 3.1.6. Duden 1984 (69). 3.1.7. Grundzüge 1981 (73). 3.2. Latin grammars (78). 3.2.1. Ernout/Thomas 1951 (78). 3.2.2. Hofmann/Szantyr 1965 (82). 3.3. English grammars (86). 3.3.1. Quirk et al. 1972 (86). 3.3.2. Zandvoort 1957 (92). 3.3.3. Halliday/Hasan 1976 (93). 3.4. Spanish grammars (97). 3.4.1. Real Academia: Esbozo 1973 (97). 3.4.2. Alcina/Blecua 1975 (101). 3.4.3. Bello 1847 (107). 3.5. Portuguese grammars (112). 3.5.1. Dias 1917 (112). 3.5.2. Mateus et al. 1983 (113). 3.5.3. Cunha / Cintra 1986 (116). 3.6. Final observations (119). 3.6.1. Proposed classifications of adversative sentences (120). 3.6.2. Proposed classifications of concessive sentences (121).

3.6.3. Adversative relation (124). 3.6.4. Concessive relation (124). 3.6.5. Aspects of text linguistics (125). 4. Investigations of adversative relations (128). 4.0. Preliminary remarks (128). Starting a new approach: Lakoff 1971 (128). 4.1. Short characterization of the investigations (130). 4.2. Types of adversative relations (131). 4.2.1. Semantic opposition. (Lakoff 1971 – Abbott 1972 – Abraham 1975, 1977 – Giuliani 1974 – Biasci 1982 – Asbach-Schnitker 1978 – Posch/Rieser 1976 – Gehrmann 1988 – Spooren 1989) (131). 4.2.2. Denial of expectation (Lakoff 1971 – Anscombe/Ducrot 1977 – Lakoff 1971 – Abbott 1972 – Giuliani 1974 – Biasci 1982 – Lang 1984 – Gehrmann 1988 – Kunzmann-Müller 1988 – Blakemore 1988 – Spooren 1989) (141). 4.2.3. Correction (Pusch 1975 – Asbach-Schnitker 1978 – Abbott 1972 – Abraham 1975 – Giuliani 1976 – Biasci 1982 – Anscombe/Ducrot 1977 – Gehrmann 1988 – Kunzmann-Müller 1988) (141). 4.2.4. Argumentation (Toulmin 1969 – Naess 1955 – Bellert 1966 – Braube 1983 – Anscombe/Ducrot 1977 – Spooren 1989 – Lötscher 1989 – Primatarova-Miltscheva 1986) (144). 4.2.5. Types characterized by the conversational situation (150). Blockade of a communicative conclusion of the hearer. (Gehrmann 1988 – Lang 1988 – Asbach-Schnitker 1978 – Weydt 1983 – Métrich et al. 1992) (151). Reference to speaker assumptions (Asbach-Schnitker 1978) (152). Adversative connectives as conversational markers (Asbach-Schnitker 1978 – Rudolph 1978 – Koerfer 1979 – Marconot 1986) (153). Discourse markers in narrative texts (Ehlich 1984 – Rudolph 1987 – Lang 1988) (155). 4.3. Some concluding remarks on the five types (157). 4.4. Methods of investigation (157). 4.4.1. Underlying structures (Lakoff 1971) (157). 4.4.2. Logical descriptions (Abraham 1977 – Lang 1977 and 1984) (158). 4.4.3. Argumentative devices (Anscombe/Ducrot 1977 – Wunderlich 1980 – Braube 1983 – Dorfmueller-Karpusa 1984 – Fritsche 1986) (161). 4.4.4. Development of preceding studies (Fritsche 1986 – Rosengren 1984) (163). 4.4.5. Corpus analyses (Biasci 1982 – Ehlich 1984 – Marconot 1986 – Neves 1984 – Métrich et al. 1992) (165). 4.4.6. Psycholinguistic experiments (Kail/Weissenborn 1984 – Vonk 1987 – Spooren 1989) (171). 4.5. Results (172). 4.6. Categories of the functions of *but* (172). Semantic opposition (172). Denial of expectation (173). Correction (173). Argumentation (174). Conversational situation (174). Special types (175). Types without denomination (175). Minimal condition for semantic acceptability (176). General statements not explicitly referring to a category (176). 5. Investigations of concessive relations (177). 5.0. Preliminary remarks (177). 5.1. A short characterization of the investigations (178). 5.2. Real concessives (180). 5.2.0. General considerations (Quirk 1954 – Bechara 1954 – Mensing 1891 – Lerch 1929 – Harris 1986) (180). 5.2.1. Spanish (Klare 1958 – Rivarola 1976 – Vallejo 1922 – Algeo 1973) (185). 5.2.2. Portuguese (Bechara 1954 – Algeo 1973) (190). 5.2.3. English (Burnham 1911 – Quirk 1954) (192). 5.2.4. German (Baschewa 1980 – Kaufmann 1974 – Métrich 1980a – Starke 1982) (195). 5.2.5. Generalities (Leclère 1979 – Blumenthal 1973 – Hermodsson 1973 – König 1988 – Pötters 1992) (205). 5.3. Hypothetical concessives (Harris 1988 – Mikkola 1957 – Quirk 1954 – König 1986 – Kaufmann 1974 – Baschewa 1980 – Pasch 1994 – Rivarola 1976 – Algeo 1973 – Pötters 1992) (212). 5.4. Other means of expressing the concessive relation (König 1988 – Quirk 1954 – Kaufmann 1974 – König 1988 – Baschewa 1980 – Rivarola 1976 – Dias 1953 – Pötters 1992) (219). 5.5. Special syntactic forms (226). 5.5.1. Correlates in the main clause (Ernout/Thomas 1959 – Mikkola 1957 – Quirk 1954 – Baschewa

1980 – König/van der Auwera 1988) (226). 5.5.2. Word order in the main clause (Boettcher/Sitta 1972 – Kaufmann 1974 – Baschewa 1980 – König/Eisenberg 1984 – König / van der Auwera 1988) (229). 5.5.3. Postposition of the concessive clause (Rivarola 1976 – Baschewa 1980 – Pötters 1992 – Métrich 1980b – Rudolph 1994) (232). 5.6. Concluding remarks (236).

PART THREE – FUNCTIONAL TYPES. General remarks on the functional types of the connection of contrast (241). 6. Adversative contrast expressed by the main adversative connectives (244). 6.0. Preliminary remarks (English: *but* – German: *aber* – Spanish: *pero* – Portuguese: *mas*) (244). Contrastive indication mark (245). 6.1. Basic functions of the main adversative connectives (245). 6.1.1. Positive and negative forms of assertion (246). Contrast with positive assertions (246). Contrast with negation in S2 (247). Contrast with negation in S1 (249). Contrast with negation in S1 and S2 (251). Results (252). 6.1.2. Adversative contrast between S1 and S2 (253). Contrastive pairs in S1 and S2 (253). Contrast with time adverbials (English: *some time ... but now* – German: *anfangs ... dann aber* – Spanish: *basta aquel momento ... pero ahora* – Portuguese: *a principio ... mas depois*) (255). Contrast of propositional contents in S1 and S2 (256). Doubleness of opposition and addition (257). Rectification of an incorrect opinion about cause or effect of S1 (258). Contrast between different levels of speech (261). 6.1.3. Contrast combined with the aspect of modality (262). Modality in S1 (263). Modality in S2 (264). Modality in S1 and S2 (266). A special case of modality: trying without success (267). 6.1.4. Minimal contrast – opposition of constituents (269). Predicative and attributive adjectives (269). Minimal contrast in other constituents (270). 6.1.5. Summary of basic functions (272). 6.2. Additional functions of the main adversative connectives (273). 6.2.1. Main adversative connectives in formulae and stereotypes (274). Formulae of excusing (274). Thanking and other stereotypes (275). 6.2.2. Adversative relations in dialogues (277). Objection to S1 in S2 (278). Rectification and limitation of S1 in S2 (280). Approval versus objection: type „yes, but“ (282). Turn-taking (284). Summary of the adversative contrast in dialogues (285). 6.2.3. Adversative connectives in text organization (286). Emphasizing a narrative interruption (Time adverbials in S2) (286). Introducing a new sentence (288). Introducing a new paragraph (289). Introducing a new chapter (291). 6.2.4. Summary of additional functions (292). 6.3. Correction (type: *not ... but*) (293). 6.3.1. German *sondern* and Spanish *sino* (German: negation ... *sondern* – Spanish: negation ... *sino* / *sino que*) (294). 6.3.2. Correction of constituents (nouns, adjectives, adverbs) (297). 6.3.3. Correction in English and Portuguese (English: negation ... *but* – Portuguese: negation ... *mas* / *mas sim* / *senão que*) (299). 6.3.4. Correction used as addition – type *non solum ... sed etiam* (English: *not only ... but* / *but also* – German: *nicht nur ... sondern* / *sondern auch* – Spanish: *no sólo ... sino* / *sino también* – Portuguese: *não só ... mas* / *mas também*) (302). 6.3.5. Summary of the functions of the type correction (304). 6.4. Correlative adversative connectives (305). 6.4.1. German correlative *zwar ... aber* (306). 6.4.2. Quasi-correlatives in English, Spanish, Portuguese (English: *of course* / *certainly* / *sure ... but* – Spanish: *ciertamente* / *por supuesto ... pero* – Portuguese: *é verdade* / *sim ... mas*) (309). 6.4.3. The German parallel (*gewiß* / *natürlich ... aber*) (311). 6.4.4. Summarizing correlative connectives (312). 6.5. Concluding remarks (313). 7. Other adversative connectives (315). 7.0. Preliminary remarks (315). Contrastive indication mark

(316). 7.1. English (316). 7.1.1. *yet* (317). 7.1.2. *however* (319). 7.1.3. *anyway, anyhow, at any rate, in any case* (322). 7.1.4. *by contrast, on the contrary* (324). 7.1.5. *nevertheless, nonetheless, notwithstanding* (326). 7.1.6. *only, still* (327). 7.1.7. *while, whereas, meanwhile* (328). 7.1.8. *instead, after all, for all that* (329). 7.1.9. *on the other hand* (330). 7.1.10. Summary of the functions of other connectives in English (331). 7.2. German (332). 7.2.1. *doch* (332). 7.2.2. *jedoch* (336). 7.2.3. *allerdings, freilich* (338). 7.2.4. *dennoch, trotzdem, gleichwohl* (341). 7.2.5. *hingegen, dagegen, dafür, andererseits* (343). 7.2.6. *immerhin, vielmehr* (345). 7.2.7. *nur, allein, nichtsdestoweniger, nichtsdestotrotz* (346). 7.2.8. *indes / indessen, während* (348). 7.2.9. Summary of the functions of other connectives in German (349). 7.3. Spanish (350). 7.3.1. *sin embargo, no obstante* (351). 7.3.2. The ancient forms: *empero, mas* (354). 7.3.3. *por contra, por contraste, al contrario, por el contrario (sino – al contrario, sino – al revés)* (356). 7.3.4. *mientras, antes bien* (358). 7.3.5. *en cambio, con todo* (359). 7.3.6. *por otro lado, por otra parte* (361). 7.3.7. *aunque* – concessive connective used in adversative clauses (362). 7.3.8. Summary of the functions of other connectives in Spanish (364). 7.4. Portuguese (365). 7.4.1. *porém* (365). 7.4.2. *contudo* (367). 7.4.3. *ainda* (369). 7.4.4. *não obstante* (371). 7.4.5. *ao contrário, em contrário, por contraste, pelo contrário* (371). 7.4.6. *entretanto, no entanto* (373). 7.4.7. *ainda assim* (376). 7.4.8. *por outro lado* (377). 7.4.9. Summary of the functions of other connectives in Portuguese (378). 7.5. Concluding remarks (379). 8. Concessive contrast (385). 8.0. Preliminary remarks (385). Contrastive indication mark (386). 8.1. Real concession (387). Concessive relations: real states of affairs – main connectives (387). 8.1.1. Etymological remarks (English: *though / although* – German: *obgleich / obwohl* – Spanish: *aunque* – Portuguese: *ainda que, embora*) (387). 8.1.2. Concessive clause in anteposition (389). Contrastive indication mark (391). Analysis of examples (391). 8.1.3. Concessive clauses in postposition (392). Contrastive indication mark – a variant (393). Analysis of examples (395). 8.1.4. Real concession expressed by other means in reduced clauses (English *in spite of/despite* + noun phrase – German *trotz* + noun phrase – Spanish *a pesar de* + noun phrase – Portuguese *apesar de* + noun phrase) (395). Analysis of examples (397). 8.1.5. Portuguese reduced clauses with *apesar de* + infinitive (398). 8.1.6. Concessive clauses introduced by less frequent connectives (399). English: *even though, even when, – though* – (399). German: *obschon, wiewohl, wenngleich, obzwar, trotzdem, wenn auch, auch wenn* (400). German peculiarities of distribution and distance position of components (402). Spanish: *a pesar de que, pese a que, aun cuando, aun si, si bien, bien que* (403). Portuguese: *mesmo que, mesmo se, bem que, se bem que* (405). 8.1.7. Correlates in the main clause of the concessive relation (406). German: *so, doch, so doch* (406). Quasi-correlates in English, Spanish, Portuguese (English *nevertheless, in fact* – Spanish: *todavía, lo cierto es* – Portuguese: *todavia, certo é*) (408). 8.1.8. Summary of real concession (409). 8.2. Restriction (410). 8.2.1. Concessive clauses in postposition (English *although/though* – German *obgleich / obwohl* – Spanish *aunque* – Portuguese *ainda que, embora*) (411). 8.2.2. Semantic and syntactic peculiarities of the restriction type (413). Non-applicability of the contrastive indication mark (413). Limitations of position (414). Substitution of the main adversative connective (415). 8.2.3. Abbreviated concessive clauses (English *though / although* – German *obwohl, wenn auch* – Spanish *aunque* – Portuguese *ainda que, embora*) (417). 8.2.4.

Further remarks on the abbreviated clauses (419). 8.2.5. Summary of the restriction type (421). 8.3. Hypothetical concession (422). Concessive relations: hypothetical states of affairs in concessive clauses (422). 8.3.1. Concession with one imaginable state affairs and its inherent negation (English *even if* – German *auch wenn, wenn auch* – Spanish *aunque, si bien* – Portuguese *mesmo que, ainda que, nem que*) (422). Analysis of examples (424). 8.3.2. Concession with two imaginable alternative states of affairs (English *whether ... or* – German *ob ... oder* – Spanish *sea ... sea* – Portuguese *quer ... quer*) (426). 8.3.3. Concession with a set of imaginable properties of one event (428). English compositions with *-ever* (*however, whatever, whoever, wherever, whenever*) (428). The free-choice type in German, Spanish, Portuguese (German *wer auch, wann immer* – Spanish *por mucho que, sea como quiera* – Portuguese *por mais que, seja o que for*) (430). Stereotypical concessive clauses (431). 8.3.4. Both members of the concessive relation are hypothetical (English *even if* – German *wenn selbst, wenn auch* – Spanish *aunque* – Portuguese *ainda que*) (432). The role of presupposition and negation (433). The role absurd conditions (434). 8.3.5. The contrastive indication mark in hypothetical concessive relations (435). The first case: one imaginable state of affairs (436). The second case: two imaginable alternative states of affairs (436). The third case: a set of imaginable properties of one event (437). 8.3.6. Summary of hypothetical concession (438). 8.4. Concluding remarks (439).

PART FOUR – ADDITIONAL OBSERVATIONS. 9. Special syntactic and/or semantic questions (443). 9.0. Preliminary remarks (443). 9.1. Initial/non-initial position of the connectives (443). 9.2. Position of English adversative connectives (443). *but/yet* (443). *and yet/but yet* (444). *however* (445). Connectives containing *any* (446). Connectives containing an expression of contrast (447): *nevertheless* (448). Other less frequent connectives (449). *after all* (449). 9.3. Non-initial position of English concessive *though* (450). Final position (450). Second position (451). 9.4. Summary of non-initial positions of English adversative and concessive connectives (452). 9.5. Semantic or stylistic reasons for the position of German *aber* (453). Frequency (453). Correlative preceding words (454). Parallels with *aber* in initial position (455). Weak contrast with *aber* in unstressed medium position (456). Non-initial *aber* in a new paragraph (457). Filling a rhythmic gap (458). *zwar / gewiss ... aber* (458). 9.6. Position of other German adversative connectives (459). *doch / und doch* (459). *jedoch* (460). *allerdings / freilich* (461). *während* (462). *trotzdem / dennoch / hingegen / dagegen* (463). 9.7. Summary of non-initial positions of German adversative connectives (465). 9.8. Position of Spanish adversative connectives (465). *pero / sino* (465). *sin embargo / no obstante* (466). Emphatic sequence of adversative connectives (467). Accentuation of noun phrase by *sin embargo / no obstante* (468). 9.9. Non-initial position of other Spanish adversative connectives (469). *por contraste / por el contrario / en cambio* (469). Special syntactic relation with *sin embargo* (470). 9.10. Summary of positions of Spanish adversative connectives (471). 9.11. Position of Portuguese adversative connectives (471). Initial position of *mas* (471). Positions of *porém* (473). Initial *porém* (474). *porém* in minimal pairs (475). *porém* after *sem que* (477). 9.12. Position of less frequent other Portuguese adversative connectives (477). *todavia / no entanto* (477). *contudo* (478). 9.13. Summary of positions of Portuguese adversative connectives (479). 9.14. Accumulation of connectives (479). Additive

connective + adversative or concessive connective (479). Correlation of connectives (481). *zwar ... aber* (482). *obwohl ... so doch* (482). Reinforcement in adversative sentences (484). 9.15. Accumulation of connectives in a series of contrastive sentences (486). 9.16. Adversative relation + inserted concessive clause (489). The contrastive indication mark adapted to the constellation *but though* (491). 9.17. Summary of the accumulation of connectives (492). 9.18. Concluding remarks (492).

FINAL REMARKS. 10. Contrast and some of its aspects (497). 10.1. Contrast and causality (497). 10.1.1. Truth conditions and presupposition (497). 10.1.2. The contrastive indication mark (498). 10.2. Contrast and negation (499). 10.2.1. Denial of expectation and adversativity (499). 10.2.2. Negated implication and concessivity (499). 10.3. Contrast and addition (500). 10.3.1. Double adversative function of separation and addition (500). 10.3.2. Correction of the type *non solum ... sed etiam* (500). 10.4. Contrast and reality (501). 10.4.1. Normal adversativity and real concessivity (501). 10.4.2. Adversative correction and concessive restriction (502). 10.5. Contrast and syntax (503). 10.5.1. Adversative and concessive correlation (503). 10.5.2. Minimal pairs and abbreviated clauses vs. reduced clauses (504). 10.5.3. Position of clauses and position of connectives (505). 10.6. Contrast and text level (505). 10.6.1. Contrast in dialogues (505). 10.6.2. Contrast in text organization (506). 10.6.3. Contrast in argumentations and narrative culmination (506). 10. 7. Final summary (507). 11. Bibliography (509). 11.1. Bibliography of the grammars (509). 11.2. Bibliography of linguistic studies (511). 11.3. Bibliography of the sources of the examples in chapters 2, 6, 7, 8, 9 (523). 11.3.1. English (523). 11.3.2. German (524). 11.3.3. Spanish (526). 11.3.4. Portuguese (527). 12. Index (529). 12.1. Index of names (529). 12.2. Index of connectives (532). 12.3. Index of subjects (540).

2.2. SPECIÁLIS REPERTÓRIUMOK

2.2.1. JEL-KÉP – KOMMUNIKÁCIÓ, KÖZVÉLEMÉNY, MÉDIA

A Magyar Médiaért Alapítvány és az MTA–ELTE Kommunikációelméleti
Kutatócsoport folyóirata
Főszerkesztő: TERESTYÉNI TAMÁS

1994. 1. szám

ELŐSZÓ (3). TANULMÁNYOK. ANGELUSZ RÓBERT: Optikai csalódások (5). SZURKOS MÁRIA: Közvélemény a társadalmi veszélyekről (27). VÁSÁRHELYI MÁRIA: A nemzeti és a területi kérdés a közgondolkodásban (41). MÉDIA. ANGELUSZ RÓBERT – TARDOS RÓBERT: Véleményirányítók a sajtóról (51). MŰHELY. BARTÓK JÁNOS: Pártpreferenciák Magyarországon – 1992–1993 (61). ORIENTÁCIÓ. F. D. ALLPORT: Egy közvélemény-tudomány felé (71). TALLÓZÓ. TARDOS RÓBERT: Fontos hírek (85). TÖLGYESI JÁNOS: Civil társadalom, szabad média (88). ALBERT FRUZZINA: Közvélemény (92).

1994. 2. szám

KÖZGONDOLKODÁS. ANGELUSZ RÓBERT: A nyilvános szereplés esélyei (3). VÁSÁRHELYI MÁRIA: Rendszerimázsok változása a rendszerváltás folyamatában (20). MÉDIA. GÁLIK MIHÁLY: Törvényre várva (25). RÓKA JOLÁN: A vizuális manipuláció szerepe az imázsteremtésben (36). TERESTYÉNI TAMÁS: Szakadék a televíziós tájékoztatás és a közönség között a választást megelőző időszakban (42). SAJTÓTÖRTÉNET. MÁTAY MÓNKA: Nemes nemzetálmom ... (57). MŰHELY. BATRÓK JÁNOS: Tudomány és technológia a közvéleményben (69). TALLÓZÓ. NAGY ZSOLT: Médiakutatás Nyugat-Európában (78). TARDOS RÓBERT: Politika sötét színekben (81). TÖLGYESI JÁNOS: A kommunikációtudomány kézikönyve (84).

1995. 1. szám

KÖZGONDOLKODÁS. ANGELUSZ RÓBERT – TARDOS RÓBERT: A közvélemény-kutatás mint a választói döntés motívuma (3). MÉDIA. BESZTERCZEY GÁBOR: Melyik köz, milyen szolgálat? (17). GÁLIK MIHÁLY: Fogyasztás a médiapiacra (39). LENDVAY JUDIT: A médiaháború statisztikája (51). KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA. TERESTYÉNI TAMÁS: Nyilatkozat és cáfolat (59). ORIENTÁCIÓ. SVENNIK HOYER – EPP LAUK: A hivatásos újságírás és a civil társadalom (73). TALLÓZÓ. CSEPELI GYÖRGY: A választások értelme (91). TARDOS RÓBERT: A közvélemény-kutatás (kiművelt) közönsége (95).

1995. 2. szám

KÖZGONDOLKODÁS. VÁSÁRHELYI MÁRIA: Az intézményrendszer presztízsről (3). MÉDIA. BARTÓK JÁNOS – TERESTYÉNI TAMÁS: A televíziós tájékoztatás és a közönség a választást követő időszakban (13). GÁLIK MIHÁLY: Verseny és szabályozás az újságpiacon (21). LENDVAY JUDIT: Közönségkutatás a magyar televízió teletext-szolgáltatásáról (37). KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA. TERESTYÉNI TAMÁS: Helyzetkép az idegennyelv-tudásról (47). ÚJ TECHNIKÁK. TÖLGYESI JÁNOS: Multimédia, hipermédia és ami még utána jön ... (61). KUNSZENTI ÁGNES: Interaktív multimédia tanítási-tanulási célra (69). MŰHELY. Z. KARVALICS LÁSZLÓ: Információ versus (?) kommunikáció (83). ORIENTÁCIÓ. LESLIE KISH: Teljes körű adatfelvételek és gördülő minták (97). TALLÓZÓ. TARDOS RÓBERT: A mobilizált választó (111).

1995. 3-4. szám

KÖZGONDOLKODÁS. CSEPELI GYÖRGY: Kultúrák kereszttüzében, avagy a népek közötti kommunikáció esélyei (3). MÉDIA. GÁLIK MIHÁLY: A közönség panasza (11). KÉRI LÁSZLÓ: Politikai vitaműsorok a magyar televízióban (19). LENDVAY JUDIT: A külföldi tévéadók vételi lehetősége, potenciális közönsége (29). KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA. ANGELUSZ RÓBERT – TARDOS RÓBERT: Megszólítások egy átalakuló világban (39). MŰHELY. BARTÓK JÁNOS: Pártpreferenciák motivációi az 1994-es választások előtt (53). SZILÁGYI ERZSÉBET: A tömegkommunikációs sorozatok néhány műfaji jellegzetessége

(61). ORIENTÁCIÓ. KOMLÓSI LÁSZLÓ IMRE: A jelenkori érveléstudomány kérdései (69). PLÉH CSABA: A mai megismeréstudomány alapkérdései (77). KITEKINTÉS. KOVÁTS ILDIKÓ: Kommunikáció- és médiakutatás nemzetközi perspektívából (99). RÓKA JOLÁN: A kommunikációkutatás két modelljéről (111). TALLÓZÓ. KIS PASZKÁL: A sokarcú szimbólum (117). TARDOS RÓBERT: Korlátolt előrelátás vagy az előrelátás korlátai? (121).

1996. 1. szám

KÖZGONDOLKODÁS. ANGELUSZ RÓBERT: A cigányellenesség és a pluralizmus ignoranciája (3). CSEPELI GYÖRGY – ZÁVECH TIBOR: Mindennapi konzervativizmus Magyarországon (23). LENGYEL GYÖRGY – TÓTH ISTVÁN JÁNOS: Az életszínvonalal való elégedetlenség társadalmi tényezői (31). MÉDIA. LENDVAY JUDIT: A magyar nyelvű televíziós műsorkínálat potenciális közönsége (47). KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA. TERESTYÉNI TAMÁS: Kommunikációs zavarok a mai magyar társadalomban (53). KITEKINTÉS. KOVÁTS ILDIKÓ: A kommunikációs szakképzés nemzetközi tapasztalatai (79). ORIENTÁCIÓ. KOMLÓSI LÁSZLÓ IMRE: A jelenkori érveléstudomány kérdései (85). TALLÓZÓ. BARÁT ERZSÉBET: Nyelv és társadalom (93). BODOR PÉTER: A nyelv Darwinja: John Langshaw Austin (96). NÁDASDY NÓRA: Nyelv, hagyomány, közösség (100).

1996. 2. szám

LÁZÁR GUY (1944–1996). KÖZGONDOLKODÁS. LÁZÁR GUY: Vélemények a magyar nemzeti karakterről (7). LÁZÁR GUY – MARIÁN BÉLA: A politikai dimenziók a közgondolkodásban (15). MÉDIA. GÁLIK MIHÁLY: A minőségi újság (25). ZSOLT PÉTER: Tömegkommunikáció: rendszer vagy mező? (33). KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA. TERESTYÉNI TAMÁS: Funkcionális illiteráció (45). MŰHELY. S. NAGY KATALIN: Interjúkészítés videokamerával (57). KITEKINTÉS. BENE SÁNDOR: Közvélemény-történet és toposzkutatás (67). ORIENTÁCIÓ. PETŐFI S. JÁNOS: Egy multimédiális szövegek elemzésére alkalmas jelmodell néhány aspektusa (87). TALLÓZÓ. TÖLGYESI JÁNOS: Kommunikációkutatók dialógusa az Internetről (97).

1996. 3. szám

ELŐSZÓ. NEMZETI INFORMATIKAI STRATÉGIA. TERVEZET (5). KITEKINTÉS. SZEGI-TÓTH FERENC: A globális környezeti kockázatok kommunikációja: a savas eső a magyar sajtóban (81). TALLÓZÓ. KOVÁTS ILDIKÓ: Az amerikai média külföldről nézve (109).

1996. 4. szám

KÖZGONDOLKODÁS. HELLER MÁRIA – RÉNYI ÁGNES: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje (3). VARGA KÁROLY: Mi az, hogy „csigalépcső”? (21). MÉDIA. GÁLIK MIHÁLY: A rádiózás fejlődésének amerikai és európai útja (35). KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA. TERESTYÉNI TAMÁS – VÁSÁRHELYI MÁRIA: A vélemény szent, a hír szabad (43). MŰHELY. BIRK ZOLTÁN: Az utcanévek és változásuk társadalmi jelentése (55).

SZAKÁTS MARA: Az Erdélyből áttelepültek identitáskeresései (69). KITEKINTÉS. TÖLGYESI JÁNOS: Mikrokonferencia: videokonferenciára épülő kommunikációs forma az interneten (89). ORIENTÁCIÓ. PLÉH CSABA: Empirikus tudományok, filozófia és a „rendező tudományok”: hullámozó divatok és valóságos igények (97).

2.2.2. A Maceratai Egyetemen az interpretáció tematikáról 1979 óta évente megrendezett interdiszciplináris kollokviumok kötetei (1-15)

Giuseppe GALLI (a cura di):

1979. *Interpretazione e contesto. Atti del I colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 19-20 aprile 1979). Editrice Marietti, Torino

INDICE: Giovanni FERRETTI, Presentazione (7). Giuseppe GALLI, Introduzione (9). INTERPRETAZIONE E LINGUISTICA TESTUALE: János S. PETŐFI, Interpretazione e teoria del testo (21). INTERPRETAZIONE E SCIENZE GIURIDICHE: Mario SBRICCOLI, Interpretazione come argomentazione nella esperienza giuridica intermedia (47). Giuliano CRIFÒ, Interpretazione giuridica di testi non giuridici (esemplificata con un aspetto dei rapporti tra Cicerone e il diritto romano) (63). INTERPRETAZIONE E SCIENZE BIBLICHE: Franco FESTO-RAZZI – Giuseppe SEGALLA, Metodo critico e metodo teologico nelle ricerche bibliche (saggio interpretativo di Gen 3 e Rom 2,6) (79). INTERPRETAZIONE E SCIENZE PSICOLOGICHE: Giuseppe GALLI, Contesto teorico e contesto psicologico nell'interpretazione delle anamnesi cliniche (Freud e Katharina) (93). Pierrette LAVANCHY, L'interpretazione nel contesto psicoanalitico (103). G. GALLI, Appendice (117).

1980. *Interpretazione e strutture. Le strutture del discorso di Paolo a Mileto. II. colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 27-28-29 marzo 1980). Editrice Marietti, Torino

INDICE: Giuseppe GALLI, Presentazione (7). Giuseppe GALLI, Introduzione (9). Giuseppe GHIBERTI, Il discorso di Paolo a Mileto nel contesto biblico (19). Alberto CASALEGNO, Una lettura strutturale di Atti 20,17-38 (37). Andrzej ZUCZKOWSKI, Le strutture perlocutorie del discorso di Paolo a Mileto (63). János S. PETŐFI, La struttura della comunicazione in Atti 20, 17-38 (101). Domenico DEVOTI, Prospettive psicoanalitiche nello studio dei testi biblici (159).

1981. *Interpretazione e valori. Atti del III colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 6-7 aprile 1981). Editrice Marietti, Torino

ENDICE: Giuseppe GALLI, Presentazione (7). János S. PETŐFI, Spiegazione e valutazione nella produzione e interpretazione di un testo (11). Andrzej

ZUCZKOWSKI, Interpretazione e valutazione in un protocollo di Max Wertheimer (43). Pierrette LAVANCHY, Interpretazione e valori in psicoterapia (79). Giuseppe SERGI, Interpretazione, precomprensione e valori nell'analisi storica (113). Umberto REGINA, Anticipazione valutativa e apertura ontologica nella teorie ermeneutiche di M. Heidegger, R. Bultman, H. G. Gadamer (139). Giovanni FERRETTI, Interpretazione e valori: appunti per una «teoria generale» (177).

1982. *Interpretazione e dialogo. Atti del IV colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 29-30 marzo 1982). Editrice Marietti, Torino

INDICE: Giuseppe GALLI, Presentazione (7). Giuseppe GALLI, Introduzione: strutture interpersonali del dialogo fecondo (9). Interventi (18). Alessandro GIULIANI, Dialogo e interpretazione nell'esperienza giuridica (21). Interventi (35). Renzo BERTALOT, Interpretazione e dialogo nel movimento ecumenico (47). Interventi (70). Pierrette LAVANCHY, Interpretazione e dialogo in psicoterapia (79). Interventi (95). Maria Teresa ROMANINI, La psicologia transazionale e l'interpretazione del dialogo (107). Interventi (130). Anna ARFELLI, La relazione genitori-figli e l'interpretazione del dialogo educativo (141). Interventi (157). János S. PETŐFI, Aspetti delle ricerche sul dialogo (163). Virgilio MELCHIORRE, Io corporeo e comunicazione interpersonale (209).

1983. *Interpretazione e simbolo. Atti del V colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 21-22 marzo 1983). Editrice Marietti, Torino

INDICE: Giovanni FERRETTI, Presentazione (7). Giuseppe GALLI, Introduzione: Approccio naturalistico e approccio fenomenologico nello studio dei simboli (11). INTERPRETAZIONE E SIMBOLO NELLA RIFLESSIONE FILOSOFICA: Virgilio MELCHIORRE, Linguaggio analogico e linguaggio dell'essere (25). Giuseppe GRAMPA, Interpretazione e simbolo. La poetica come disciplina ermeneutica nel pensiero di P. Ricoeur (55). INTERPRETAZIONE E SIMBOLO NELLA LINGUISTICA TESTUALE: János S. PETŐFI, Le metafore nella comunicazione quotidiana e nei testi scientifici, biblici e letterari (97). János S. PETŐFI, Interpretazione e attribuzione di significati simbolici (133). INTERPRETAZIONE E SIMBOLO NELLA FILOLOGIA MODERNA: Alberto FRATTINI, Per una rilettura del Frammento XXXVII di G. Leopardi (157). Alvaro VALENTINI, Esperimento di lettura del Frammento XXXVII di Leopardi «(Odi Melisso)» (165). Liana CELLERINO, «Odi Melisso»: appunti filologici e retorici per l'interpretazione (175). Hans-Georg GRÜNING, Significati del simbolo lunare in alcuni romantici tedeschi (183). INTERPRETAZIONE E SIMBOLO NELLA PSICOANALISI: Paolo AITE, L'interpretazione simbolica nella psicoterapia junghiana (217). Pierrette LAVANCHY, L'uso del simbolo nella tecnica psicoterapica (239).

1984. *Interpretazione e cambiamento. Atti del VI colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 9-10 aprile 1984). Editrice Marietti, Torino

INDICE: Giuseppe GALLI, Introduzione: Cambiamento e costruzione dell'interpretazione (9). INTERPRETAZIONE E CAMBIAMENTO NELLA RIFLESSIONE FILOSOFICA: Francesco TOTARO, Condizioni dell'interpretare e riflessione critica in rapporto al cambiamento. Confronto con l'ermeneutica di Gadamer (17). Gianni VATTIMO, Dall'essere come futuro alla verità come monumento (31). INTERPRETAZIONE E CAMBIAMENTO DELLA SCIENZE GIURIDICHE: Giuliano CRIFÒ, Ovvio e meno ovvio su 'Interpretazione e Cambiamento' nel Diritto (49). INTERPRETAZIONE E CAMBIAMENTO NELLA SCIENZE LINGUISTICHE: Maria-Elisabeth CONTE, Reinterpretazione (69). János S. PETÖFI, Aspetti procedurali dell'interpretazione del testo. Interazione tra testo e interprete nel processo di costituzione del significato (81). INTERPRETAZIONE E CAMBIAMENTO NELLA SCIENZE PSICOLOGICHE: Anna Arfelli GALLI, Interpretazione, cambiamento e formazione nella didattica universitaria. La discussione come fattore di cambiamento (101). Pierrette LAVANCHY, Interpretazione e cambiamento in psicoterapia (117).

1985. *Interpretazione de epistemologia. Atti del VII colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 25-27 marzo 1985). Editrice Marietti, Torino

INDICE: PARTE PRIMA. IL CONTRIBUTO DEI 'COLLOQUI SULLA INTERPRETAZIONE' AD UNA TEORIA DELL'INTERPRETAZIONE TESTUALE: Giuseppe GALLI, Approccio sistemico allo studio dell'interpretazione testuale (9). Giuliano CRIFÒ, Pierrette LAVANCHY, Antonio PIERETTI, János S. PETÖFI, Interventi preordinati (32). PARTE SECONDA. ERMENEUTICHE REGIONALI ED EPISTEMOLOGIA: Pierrette LAVANCHY, La pietà fiorentina di Michelangelo tra iconografia e psicoanalisi (59). Luigi MENGONI, Ermeneutica e dogmatica nella scienza giuridica (101). Emel SÖZER, Nessi causali nei testi scientifici e nei testi quotidiani (125). PARTE TERZA. INTERPRETAZIONE ED EPISTEMOLOGIA NELLA RIFLESSIONE FILOSOFICA: Francesco BARONE, Teoria e osservazione nel dibattito epistemologico (146). Amedeo G. CONTE, Fenomeni di fenomeni (167).

1987. *Interpretazione e invenzione. La parabola del Figliol Prodigo tra interpretazioni scientifiche e invenzioni artistiche. Atti del VIII colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 17-19 marzo 1986). Editrice Marietti, Genova

INDICE: Giuseppe GALLI, Introduzione (7). LA PARABOLA DEL FIGLIOL PRODIGO NEL CONTESTO DELLE SCIENZE RELIGIOSE: Vittorio FUSCO, Narrazione e dialogo nella parabole detta del figliol prodigo (Lc 15,11-32) (17). Enrico CATTANEO, L'interpretazione di Lc 15,11-32 nei Padri della Chiesa (69). LA PARABOLA DEL FIGLIOL PRODIGO NEL CONTESTO DELLE SCIENZE LINGUISTICHE: Giulia MASTRANGELO, La parabola del figliol prodigo nell'inventiva

popolare. Analisi dialettologiche (99). János S. PETŐFI, Interpretazione letterale e figurata, intertestualità (125). IL TEMA DEL FIGLIOL PRODIGO NELL'INTERPRETAZIONE PSICOANALITICA: Pierrette LAVANCHY, Gide e il ritorno del figliol prodigo (145). Elisabeth RÜF, La parabola del figliol prodigo nella prospettiva junghiana (183). IL TEMA DEL FIGLIOL PRODIGO NELL'ARTE: Cornelia Diekamp MOISO, Il tema del figliol prodigo nella pittura neerlandese (205). INTERVENTI DI SINTESI: Anna ARFELLI, Elisabeth CONTE, Giovanni FERRETTI, Vittorio FUSCO, Antonio PIERETTI, Andrzej ZUCZKOWSKI (245).

1988. *Interpretazione e personificazione. Personificazioni e Modelli del Femminile. Atti del IX colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 6-8 aprile 1987). Editrice Marietti, Genova

INDICE: Giuseppe GALLI, Introduzione. Aspetti cognitivi e costitutivi delle immagini di persona (7). Pier Angelo GRAMAGLIA, Personificazioni e modelli del femminile nella transizione dalla cultura classica a quella cristiana (17). Elisabeth RÜF, Il testo di condanna, di Giovanna d'Arco. Una interpretazione junghiana (165). Pierrette LAVANCHY, La confessione della strega. Riflessioni psicoanalitiche (183). Maria Teresa ROMANINI, Teresa MARTIN, Lettura analiticotransazionale di una autobiografia femminile (217). János S. PETŐFI, Poetare da donna. Metamorfosi di un poeta ungherese (263).

1989. *Interpretazione e riconoscimento. Riconoscere un testo, riconoscersi in un testo. Atti del X colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 21-23 marzo 1988). Editrice Marietti, Genova

INDICE: INTRODUZIONE: Giuseppe GALLI, Riconoscere un testo, riconoscersi in un testo, riconoscersi reciprocamente (9). Filippo MIGNINI, Somiglianza e riconoscimento (15). Antonio PIERETTI, Riconoscersi nel testo (43). INTERPRETAZIONE E RICONOSCIMENTO NEL CICLO FIABESCO DELLO 'SPOSO ANIMALE': Pier Angelo GRAMAGLIA, La novella di Cupido e Psyche. Genere letterario e interpretazione (61). Matilde Morrone MOZZI, La struttura dei motivi nel ciclo fiabesco dello sposo-animale (159). Elisabeth RÜF, Hans mio Riccio. Autorappresentazione di un archetipo (175). János S. PETŐFI, Béla Bartók: «Il castello del principe Barbalù». Alcuni aspetti della costituzione e del significato simbolico di un'opera d'arte multimediale (201). Graciela N. RICCI, Trasgressività e riconoscimento nel «Bestiario» di Julio Cortázar (255). INTERVENTI DI SINTESI: P. A. GRAMAGLIA, E. RÜF, G. FERRETTI, F. TOTARO, A. ARFELLI, F. BIASUTTI, A. POMA, G. RICCI (279).

1990. *Interpretazione e autobiografia. Atti dell'undicesimo colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 13-15 marzo 1989). Editrice Marietti, Genova

INDICE: Giuseppe GALLI, Introduzione (7). Pier Angelo GRAMAGLIA, Agostino, *Confessioni* I-II (13). Hans-Georg GRÜNING, Modelli di autobiografia in Goethe (95). Nicole DESCHAMPS, Proust, la nascita della «Recherche» (113). Franco BREVINI, Parole e rinunzie. Il progetto autobiografico di Dolores Prato (125). Matilde Morrone MOZZI, Il volto delle parole in Dolores Prato (153). Chiara LESPÉRANCE, Autobiografia e micropsicoanalisi (165). Elisabeth RÜF, Aspetti dell'iniziazione in testi autobiografici (181). INTERVENTI DI SINTESI: G. FERRETTI, F. MIGNINI, C. MARELLO (197).

1992. *Interpretazione e perdono. Atti del dodicesimo colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 18-19 marzo 1991). Editrice Marietti, Genova

INDICE: Giuseppe GALLI, Introduzione (7). Maria-Elisabeth CONTE, Semantica del predicato 'perdonare' (13). Giuseppe SEGALLA, Perdono «cristiano» e correzione fraterna nella comunità di «Matteo» (Mt. 18, 15-17, 21-35) (23). Adriana DESTRO, Mauro PESCE, Il rito ebraico di Kippur: il sangue nel tempio, il peccato nel deserto (47). Pier Angelo GRAMAGLIA, Comprensione e perdono in Epiteto e in Erma (75). Claudia CORTI, Il perdono come paradigma escatologico nelle «visioni» e nei «libri profetici» di William Blake (121). Hans-Georg GRÜNING, «A me la vendetta». Vendetta, giustizia e perdono in alcuni scrittori dell'area calvinista (XIX sec.) (143). Paola NICOLINI, I bambini parlano di perdono? (161). Pierrette LAVANCHY, Le vie del perdono in psicoterapia (171). Roberto MANCINI, Il principio perdono. Senso e figure del perdonare nella filosofia contemporanea (179). INTERVENTI DI SINTESI: Anna Arfelli GALLI, Franco BIASUTTI, Renzo CANESTRARI, Giuliano CRIFÒ, Mario FERRACUTI, Giovanni FERRETTI, Francesco GIACCHETTA, Klaus HÖLKER, János S. PETŐFI, Elisabeth RÜF (231).

1994. *Interpretazione e gratitudine. XIII colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 30-31 marzo 1992). Macerata

INDICE GENERALE: Giuseppe GALLI, Introduzione (9). Filiippo MIGNINI, 'Gratitudo', tra 'charis' e 'amicitia'. Momenti di storia di un'idea (17). Ileana Chirassi COLOMBO, Antropologia della 'charis' nella cultura greca antica (85). Pier Angelo GRAMAGLIA, La gratitudine nell'anacoretismo cristiano orientale dei secoli IV-V (105). Giovanni POZZI, La gratitudine nel lessico di San Francesco (163). Manlio SARGENTI, Gratitudine e diritto (173). Jacques MICHEL, La gratuità nel diritto romano e nell'antropologia sociale (209). Marcello La MATINA, La gratitudine come problema semiotico-filologico. Gli ex voto per San Nicola da Tolentino (229). Pierrette LAVANCHY, La gratitudine nella relazione psicoanalitica (273). INTERVENTI DI SINTESI: G. FERRETTI, G. POZZI, B. Garavelli MORTARA, E. RÜF, H. HANAFI, A. ZUCZKOWSKI (281).

1994. *Interpretazione e meraviglia. XIV colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 29-30 marzo 1993). Editrice Giardini, Macerata

INDICE: Giuseppe GALLI, Introduzione (9). LA MERAVIGLIA NELLA PROSPETTIVA FILOSOFICA (23). Guido GIGLIONI, Dalla meraviglia dei sensi alla meraviglia dell'intelletto. Note sul concetto di automa nel XVII secolo (23). Daniela VERDUCCI, Meraviglia e disincanto nel pensiero di Max Scheler (53). Silvana BORUTTI, Wittgenstein e l'incantamento del linguaggio (65). LA MERAVIGLIA NEI TESTI LETTERARI (79). Beatrice RIMA, Novità, stupore e meraviglia nella retorica del Seicento (79). Guido PEDROJETTA, Marino e la meraviglia (95). Alessandro MARTINI, La pratica mariniana (107). Hans-Georg GRÜNING, «Meraviglia» e «gratitudine» in Goethe come principi di approccio all'opera d'arte (121). LA MERAVIGLIA NEI TESTI RELIGIOSI (129). Pier Angelo GRAMAGLIA, La meraviglia in un detto apocrifo di Gesù (129). LA MERAVIGLIA NEL CORSO DELLA PSICOTERAPIA (203). Giancarlo TROMBINI, La meraviglia nel corso della terapia psicoanalitica (203). Elisabeth RÜF, La meraviglia dell'analista e il sogno inspiegabile (215). Chiara LESPÉRANCE, Vissuto di «meraviglia» e «situazione transferale». Interpretazione micropsicoanalitica (223). INTERVENTI DI SINTESI: Claudio CIANCIO, Giovanni FERRETTI, Giuseppe GALLI, Alessandro MARTINI, Filippo MIGNINI, Beatrice RIMA, Elisabeth RÜF (231).

1995. *Interpretazione e promessa. XV colloquio sulla interpretazione* (Macerata, 21-22 marzo 1994). Editrice Giardini, Macerata

INDICE: Giuseppe GALLI, Promessa e proposito (9). APPROCCIO LINGUISTICO (19). Maria-Elisabeth CONTE, Pragmatica della promessa (19). APPROCCIO FILOSOFICO (39). Roberto MANCINI, Finitezza e compimento. L'etica della promessa in H. Arendt, P. Ricoeur e F. Jacques (39). Daniela VERDUCCI, Per una fenomenologia della promessa. Riflessioni filosofiche su „La promessa. Un requiem per il romanzo giallo” di Friedrich Dürrenmatt (65). APPROCCIO PSICOLOGICO (81). Anna ARFELLI, La scoperta della promessa in età evolutiva. Come una mamma ha interpretato il figlio apprendista parlante (81). Pierrette LAVANCHY, La promessa e il suo adempimento (89). Matilde Morrone MOZZI, Mantenere la promessa nelle fiabe dello sposo animale. Modelli del femminile (101). Elisabeth RÜF, Riflessioni sull'autore della promessa (121). Giancarlo TROMBINI, Una promessa implicita nella terapia psicoanalitica: la relazione armonica con il paziente (127). APPROCCIO GIURIDICO (139). Paolo Di LUCIA, L'interpretazione della promessa in Adolf Reinach (139). Luigi MOCCIA, Promessa e contratto: rilievi storicocomparativi (167). Giuliana STELLA, Promissio boni viri est obligatio (185). APPROCCIO BIBLICO (193). Ermenegildo MANICARDI, La promessa di Dio nella Bibbia e l'annuncio di un figlio nei due primi racconti lucani (193).

2.2.3. A POSZTMODERN

Szerkesztette: PETHŐ BERTALAN
Gondolat, Budapest, 1992.

POSZTMODERN „ISMERETTERJESZTŐ ELŐAD(ÓD)ÁSBAN”. [Számozás és alcím nélküli, témát felvezető szöveg, melynek írásakor saját lelkén könnyített a Szerző, abból a célból, hogy ezzel a „példa értékű” gesztussal az Olvasó dolgát könnyítse meg, részeltetve egy startvonal menti tapasztalatban.] (15.)

0. CÍM- ÉS VÉGSZAVAK A MODERNRŐL. [Futólagos áttekintés az elmúlt három-öt évszázad néhány olyan „terminusáról”, melyeket egyenként kellene külön tanulmányokban tárgyalni, most azonban csupán a kontraszt kedvéért kerülnek említésre: mi az előzménye a Posztmodernnek, miből származik, min alapul, mivel kerül szembe?] (21.)

+ 1. A POSZTMODERN „EREDETIJE” A HATVANAS ÉVEK AMERIKÁJÁBAN. [A Modern válságát Amerikában a dúslakodó társadalom kebelén élték meg. A perifériára szorultak, a megrövidítettek és az elégedetlenek emancipációs mozgalmai a megcsömörlöttek és a deviánsok ellenkulturális törekvéseivel kapcsolódtak össze, abban a hitben és lendületben, hogy a Modernnél külön korszak küzdhet ki a Modern potenciáinak alanyközpon-tú kifejtésével. Új, „egységes” érzékenységekben élték meg ezt a heroizmust, melyet célja, a civilizációs haladás által rávetülő árnyék tesz „posztmodernné”. Az irodalom és a kritika példáján figyelhető meg, hogy miként.] (23.)

– 1. A KÉPZELET HATÁRAI. [A heroikus Posztmodern alanyi hajtóműve a dúslakodásban és a civilizációs haladástól megtáltosodott képzelet volt. Ha azonban belegondolunk, akkor a képzelet generációit különböztethetjük meg, és velük a képzelet határait érinthetjük. A legelrugaskodottabb képzelet – melyet pszichedelikus szerek ajzanak fel – megtörik a valóságon; önsúlya éppúgy lehúzza az Átélésbe, mint a más módon túlerőltetett, de teremthetőségében kudarcot valló képzeletet. A Posztmodern lelkesedést ez a tapasztalat hűti le.] (31.)

+ 2. A POSZTMODERN „BEÁLLÁSA” AMERIKÁBAN A HETVENES ÉVEKRE. [A Mozgalmak 1968-as dátumhoz köthető kudarcában mutatkozott meg, hogy ezek a Mozgalmak a magát Modernen túltevő embernek még mindig modern ígézetében fogantak. Ez a kudarc ébresztheti rá a Posztmodern mibenlétére: a civilizációs folyamat tetőzik az ember feje fölött, történelmileg beért, eredendő határosságaként. Két egymással ellentétes fejlemény feszültségében érzékelhető a „beállt” Posztmodern: a „posztindusztriális társadalom” a Modern vonulatában halad tovább, az Alany narcisztikus egyeddé válását figyelembe véve viszont „terápiás társadalomról” beszélünk. Textuális narcizmus (az irodalomban) és a heroikus happening törődött perfromance-szá változása (a művészetekben) kulturális példa többek között.] (37.)

– 2. DEKONSTRUKCIÓ. [A hetvenes évek Amerikájában a „dekonstrukció” vált a művészet és a kritika korszerű módszerévé. A dekonstrukció a szöveg (lebontásának és újraépítésének) paradigmája szerinti módszer. Európai értelme – az előbeszéd idealitása ellenében és bármiféle idea történelmi lefutottságára célozva – Amerikában a szöveg technikája lett. Azért, mert – úgy véljük – metaforikusan talál telibe: a szöveg a civilizáció előíratossága.] (42.)

+ 3. POSZTMODERN „STÍLUS”: AZ ÉPÍTÉSZET MULTINACIONÁLIS PÉLDÁJA. [A „posztmodern” jelző Chales JENCKS *A posztmodern építészet nyelve* című könyve nyomán terjedt el a világon az elithez és az utca emberéhez egyaránt szóló kettős kódoltság értelmében. Kommunikativitásra és metaforákra törekedve a Modern „nemzetközi stílusával” szemben. Ebből a multinacionálissá váló stíusból mind az amerikai hatvanas évek heroizmusa, mind a hetvenes évek rezignációja hiányzik. Gondtalansága miatt válhatott „posztmodern klasszicizmussá” és „ornamentalizmussá”. E gondtalanság erőltettségében ütközik ki a Modern vonulata: az ultra- vagy utómodern építészetben. A nyolcvanas években a dekonstruktivistá építészet törte meg ezt a vonulatot, a „megtörés” többféle értelmében is.] (46.)

– 3. TECHNIKAI MÉDIUMOK. [A civilizáció haladása a technikai médiumok fejlődésén mérhető. A Posztmodern ötödik generációs technikai médiumokban forogja ki magát. Oly módon, hogy a civilizáció fölé boltosul a Létezésnek, amelyből kinő, és betölti a Létet. Ezt a betöltöttséget „simulacrumok”, vagyis valóságos minta és képzeleti (elő-)kép nélküli médiaképek előzúdulásában tapasztaljuk. A posztmodern építészet a simulacrumok zuhatagában jőzanít ki a simulacrumok káprázatából a technikai médiumokra ébresztéssel.] (54.)

+ 4. POSZTMODERN TUDÁS. [A civilizáció Lét-betöltő hatalmassággá – civilizátummá – növekedése a Modernből kifejlődő és számítógépes-kibernetikai eszközökkel szigorúbbá, egyben pedig átláthatatlanabbá váló „Rendszerre” utal(ó)dásokban érezhető. A posztmodern tudást ebben a „végső” értelemben nevezzük „rátudásnak”. Ennek előfoka a „nagy beszélek” hitelvesztésével jellemzett és az „ismeretlen termelésére” beállt „posztmodern állapot” (Lyotard) felismerése. A posztmodern tudás a paradigmaváltásokkal haladó modern tudással (Kuhn) szembeállítva rajzolódik ki élesen. Modern és posztmodern tudás között az eszmék színházát játszó „ismeretelméleti anarchizmus” (Feyerabend) közvetít.] (61.)

– 4. POSZTMODERN FILOZOFÁLÁS. [A Modern 20. századi európai válságában megkérdőjelezték a Felvilágosodás programját, majd a Gonosz praktikáját látták az „instrumentális észben”. Az ebben a válságban bekövetkezett tudati korszak a ki-analizált lélek, a hozzá-nem-férhető-dolgok tudati felszámolásáig fölényes tárgyismeret és a nyelvmédium korszaka. Az Egyed szempontjából egyfelől az Alany „halálának”, másfelől az alanyiség abszolutizálásának a tematizálása szegi meg a tudati korszakot. E két szélsőség feszültségében esik az Egyed „Vég”-eknek, melyeket a hozzájuk vezető mediált cselekvések vonatkozásában nevezünk termináléknak. A terminálékon jelentkezik be a civilizátum. A terminálékon túlról. Erre a Túlnanra utal(ó)dással mondjuk/írjuk, a Heideggerétől eltérő intuícióval, hogy a civilizátum a Léten túli, azaz a (keresztrel áthúzott) Lét-et tölti be.] (66.)

+ 5. TÁRGYI ÉS ALANYI FOGÓDZÓK. [Széledés és nyomasztás Posztmodernben egymásra rádolgozó dinamikája miatt megnő azoknak a fogódzóknak a jelentősége, melyeket megragadva tárgyi erővel tapasztalja magát az alany, a dolgokat pedig tárgyaiként tapasztalja. A posztmodern tárgyat a „design” önállósulása jellemzi. A design azáltal önállósul, hogy a tárgyak képzeleti képe („eidosz”) elégtelenné válik a tárgyak szerkezetéhez, civilizációs lényegéhez, viszont önálló (alanyi) kreativitás-játéktere képződik. Ebben a játékterben művelődik ki az eidosz, kiművelődve kerül be a tárgyak létesítési folyamatába, és

rátétszerűen jelenik meg a tárgyakon. Így a design a dolog átélésformája; a civilizációs tárgyvesztéssel kísértett tárgynyerés érzéki bizonyossága. Az elektronikusan generált és mediált zene viszont az Átélt tárgyi „öntete”. A fotó a mulékony-romlékony alanyiség konzerválásának létérdekké válásakor, a film az Átélt eredendőnek tapasztalt kérdésessége esetén billen át Posztmodernbe. A video, mint a Jelen láncolata, gyökeresen posztmodern művesség.] (74.)

– 5. LÉTESÍTÉS/LÉTESÜLÉS. [Posztmodernben a különbségek leépülése (dedifferenciálódás), összefolyása és a létesítés/létesülés súlytalanná válása tűnik szembe a Modern (továbbhaladó) vonulatára jellemző differenciálódással, szervezett áthatással és újabb meg újabb régiók kitagolódásával ellentétben. Szemiotikai felfogásban (Baudrillard) úgy tűnik, hogy a társadalom jelteremtő-jeltermelő és jelfogyasztó társadalommá „szublimálódik”. Posztmodern rezsimet a képek (pl. az ikonikus jelölés) javára történő „dedifferenciált szemiotikában” ismernek fel. Ezekben az elméletekben egyfelől a simulacrummá vált Dolgoknak, másfelől a jelaktusokban magából kiforduló Átéltnek az átmediált Vágy általi csatornázása tematizálódik. Kimaradnak viszont a technikai és a társadalmi médiumok és a képzelet köztesei. Ezeket figyelembe véve vázolható fel a posztmodern létesítés/létesülés; kontextusbaszövőttőség és allokáltság „végei” között.] (84.)

+ 6. BESIKERÜLETLEN GLOBALITÁS. [Miután a globálissá válás egyre erősebb tendencia volt a Modern kezdete (a 15–16. század) óta, századunkban globális konfliktusok erőltették túl ezt a tendenciát, majd a hatvanas évektől kezdve a globális bizonytalanságnak – és a válságok globalitásának – a koráról beszélhetünk. Posztmodern globalításra a civilizáció világsikerébe szervült sikerületlenség jellemző. Helytől és megfigyelőtől függő perspektívában tapasztalható ez; olyan perspektívákban, melyeknek horizontja a világrendszerre utalódással végződik. Világ-„Tájak” – Világtáj-„képek” – észlelésében, melyeket a civilizátum displayinek tartunk.] (96.)

– 6. A SOKADALMI LÉNY TÁNTORODÁSA. [A Modern embere Létében tántoríthatatlan (volt). Posztmodern korszakváltozás abban mutatkozik meg, hogy a célszerűségét magán kívül hordó ember „biztos”, de a belevesztés kockázatával járó Végék között mozog. „Végso” soron, a civilizátum vonatkozásában, a Lét tántorodója. Ebben a minőségében Sokadalmi Lény: egyéni mivoltát nem adja fel, de mint Egyed kicserélhető és pótolható számszaki tényező. Sokadalmisága a civilizációs választék része. A társadalom többfokozatú modelljeiben pontosítható, hogy miként.] (102.)

+ 7. POSZTMODERN HABITUSOK. [Zárófejezet, melyben a Szerző inkább a téma „feladásának” a gesztusával, mint az összegzés vagy a tanulságok levonásának igényével tér vissza a személyes hangvételhez. Képzeletben az Olvasó szemébe nézve. A Végék-felétartás ebben az egymásra-nézésben – „egymásra nézve”, mint mondani szoktuk – fogható vissza. Képzeletben, de a pillantások tényleges keresztöltéseinek az igényével. Posztmodern habitusokról ebben az utóbbi értelemben beszélünk. A Posztmodern egyik hagyományosan nemes habitusa a Fenséges. Ez, amennyire terminusba foglalható, tantaloid epekedés – Tantalosz mítoszára „emlékeztetve”, aki mindennel el volt halmozva, de semmihez sem férhetett hozzá. Néhány másféle posztmodern habitus (allegória, ironia, cinizmus, genitális és pszichopatológiai analógiára megnevezhető habitusok) a tantaloid epekedést „környezi(k)”.] (106.)

– 7. RÖVID STÍLUSLELTÁR. [Zárófejezet – kivonásban. Tanulságok levonása fogalmi elvonatkoztatások formájában. Kapaszkodóként, de visszautalva/utalódva a posztmodern habitusokra. A stílusok ebben az utalásban posztmodernnek: mint a habitusok viseletei, művészégei, szerelései. A posztmodern stílusok a művészetekben tűnnek fel leginkább, más régiókban pedig az absztrakt röghöz kötöttség módjaiként terjengenek. Végso soron külön posztmodern stílus az Élmény. Műfajok szerint változó esetekben. Ezek a változatok a világiség bélyegei rajta. Túl-élés esetén pedig az újrakezdések pályáinak elő-vételezései.] (114.)

FÜGGELÉK. (122.) Bibliográfiai vázlat a Posztmodernről. (122.) JEGYZETEK. (130.) TÁBLÁZATOK. (165.) SZEMELVÉNYEK. (183.)

MI A POSZTMODERN? (185.) Ihab HASSAN: Korunk evidenciája. (189.) Ihab HASSAN: Öt mellérendelő állítás a posztmodernizmus kultúrájáról. (194.) Daniel BELL: Kultúra. Előszó: 1978. (198.) Jegyzetek. (215.) Jean BAUDRILLARD: Szimulakrumok, precessziója. (220.) Jean-François LYOTARD: A posztmodern állapot. (226.) Jean-François LYOTARD: Összekülönbözés. (234.) Jürgen HABERMAS: A modern-befejezetlen terv. (239.) Hal FOSTER: Posztmodernizmus. (246.) Wolfgang WELSCH: Intenzív és extenzív pluralitás. (256.) Jegyzet. (261.)

MÓDSZEREK, STÍLUSOK, MŰVÉSZETEK. (263.) Jacques DERRIDA: A struktúra, a jel és a játék a humán tudományok diskurzusában. (265.) Stefano ROSSO: Interjú Paul de Mannal. (273.) Raymond FEDERMAN: Szürfikció. (280.) Craig OWENS: Az allegóriás impulzus: egy posztmodern elmélet felé. (284.) Jean-François LYOTARD: A fenségesről. (291.) Jean-François LYOTARD: A Terror és a Fenséges. (297.) Kim LEVIN: Búcsú a modernizmustól. (301.) Jegyzetek. (311.) Thomas LAWSON: „Végso kiút: a festészet”. (316.) Charles JENCK: Posztmodern klasszicizmus. (322.) Jacques ATTALI: Zaj: tanulmány a zene politikai gazdaságtanáról. (327.) Peter KEMPER: Menekülés előre, avagy a Bizalmas győzelme. (333.) Leo SAMAMA: Az Új Egyszerűség. (339.) Rob Le FRENAIS: Interjú Laurie Andersonnal. (347.) Jarice HANSON: A videokommunikáció elmélete. (358.)

POLITIKÁRÓL, TUDOMÁNYRÓL, SZOCIOLÓGIÁRÓL. (363.) Michel FOUCAULT: Hatalom/Tudás. (364.) Gérard RAULET: Posztmodernizmus és politika. (371.) Paul FEYERABEND: A módszer ellen. A tudás anarchisztikus vázlata. (376.) Alex P. SCHMID–Jenny de GRAAF: Az erőszak mint kommunikáció. A terroristák sajtómédia-használata. (387.) Suzi GABLIK: A modern kudarcot vallott? (396.)

MISCELLANEA. (406.) Timothy LEARY: Az eksztázis politikája. (407.) Utóvillanások. (419.) Christopher LACH: A minimál-én. Pszichés túlélés zaklatott időkben. (422.) Norman N. HOLLAND: Posztmodern pszichoanalízis. (426.) Myron W. KRUEGER: Mesterséges valóság. (430.) Klaus LAERMANN: Lacan és Derrida. (437.) Jegyzetek. (444.)

2.2.4. IRODALOMTUDOMÁNY A MODERN ÉS A POSZTMODERN KORBAN

BÓKAY ANTAL

Osiris Kiadó, Budapest, 1997.

I. RÉSZ. BEVEZETÉS – AZ IRODALOMTUDOMÁNY TERMÉSZETE ÉS SZÜKSÉGESSÉGE (13). *Összefoglaló* (22). *Kulcsfogalmak* (23). *Olvasmányok* (23).

II. RÉSZ. ALTERITÁS ÉS MODERNITÁS (25). 1. Vázlat az alteritásról (25). 2. Értelme és jelentés az alterításban – a görög és zsidó hermeneutika (29). 3. Értelme és jelentés az alterításban – a kereszténység allegorikus hermeneutikája (37). 4. Reformáció és katolicizmus – a modernitás hermeneutikájának háttere (50). 5. Vázlat a modernitásról (54). 6. Modernitás és hermeneutika (61). 7. Modernitás és irodalomtudomány (66). *Összefoglaló* (69). *Kulcsfogalmak* (70). *Olvasmányok* (70).

III. RÉSZ. A PREMODERN (73). 1. Vázlat a premodernről (73). 2. Értelme és jelentés a premodernben – Schleiermacher, Droysen és Dilthey (77). 3. A premodern (eredet-kontextus) irodalomtudományok (91). A) Az irodalomtudományi pozitivizmus – a történeti-filológiai gondolkodásmód (93). B) A szellemtörténet (107). C) A történeti diszkurzus későbbi változatai (115). *Összefoglaló* (121). *Kulcsfogalmak* (122). *Olvasmányok* (122).

IV. RÉSZ. A MODERN (123). 1. Vázlat a modernről – társadalom, nyelv és irodalom (123). 2. A modern nyelvelméletei (134). 3. A modern irodalom és irodalomtudomány (147). *Összefoglaló* (153). *Kulcsfogalmak* (154). *Olvasmányok* (154). 4. A formalizmus irodalomtudományai (156). A) Az orosz formalizmus (156). B) Az amerikai Új Kritika (172). *Összefoglaló* (188). *Kulcsfogalmak* (189). *Olvasmányok* (189). 5. A strukturalizmus (191). A) A korai strukturalizmus – mítoszkritika, fenomenológia és szemiotikai strukturalizmus (202). B) Az irodalmiság nyelvi természetének meghatározása – Jakobson és a poétikai funkció (211). C) Az irodalmiság szemiotikai természete – Barthes és a konnotáció fogalma (216). D) A strukturalista interpretáció (221). E) Strukturalizmus, posztstrukturalizmus (232). *Összefoglaló* (238). *Kulcsfogalmak* (240). *Olvasmányok* (240).

V. RÉSZ. A POSZTMODERN (243). 1. Vázlat a posztmodernről (243). A) Tudás, szubjektum, tárgy a posztmodernben (249). B) A nyelv és a posztmodern (259). C) A posztmodernitás szellemi ősforrásai (264). D) A posztmodern kor és az irodalomtudomány (276). *Összefoglaló* (278). *Kulcsfogalmak* (280). *Olvasmányok* (280). 2. A hermeneutika posztmodernitása (282). A) A hermeneutika mint lét-filozófia – metafizika, fenomenológia és a világ fogalma (288). B) A hermeneutika mint lét-gyakorlat – nyelv és költészet (300). *Összefoglaló* (310). *Kulcsfogalmak* (311). *Olvasmányok* (311). 3. Esztétika és hermeneutika – Gadamer (313). *Összefoglaló* (325). *Kulcsfogalmak* (325). *Olvasmányok* (326). 4. Egy hermeneutikai irodalomtudomány alapjai – Jauß (327). *Összefoglaló* (334). *Kulcsfogalmak* (335). *Olvasmányok* (335). 5. A hermeneutikai interpretáció (337). *Összefoglaló* (351). *Kulcsfogalmak* (351). *Olvasmányok* (351). 6. A dekonstrukció posztmodernitása (353). A) A dekonstrukció filozófiája – Derrida (353). B) Az írás fogalma (368). C) A dekonstrukciós aktivitás (379). *Összefoglaló* (383). *Kulcsfogalmak* (384). *Olvasmányok* (384). 7. A dekonstrukció irodalomelmélete (385). A) A dekonstruktív nyelvfelfogás – grammatika, retorika, self (391). B) Nyelv és irodalom dekonstruktív

fogalma – retoricitás és allegorikusság (403). *Összefoglaló* (417). *Kulcsfogalmak* (418). *Olvasmányok* (418). 8. Olvasat és interpretáció a dekonstrukcióban (420). A) Olvasás, olvasat a dekonstrukcióban (421). B) A dekonstrukció interpretációs felfogása (425). C) Dekonstruktív interpretációs példa (438). *Összefoglaló* (443). *Kulcsfogalmak* (443). *Olvasmányok* (443).

VI. RÉSZ. TÖRTÉNETISÉG, IRODALOMTÖRTÉNET, POSZTMODERNITÁS (445). A) A történetiség mint recepciós retorika (446). B) A történetiség mint recepciós poétika (449). C) A történetiség posztmodern fogalma felé (453). *Összefoglaló* (464). *Kulcsfogalmak* (464). *Olvasmányok* (465).

IRODALOMJEGYZÉK (467). FÜGGELÉK (493). I. Az irodalomtudomány kronológiája (493). II. Számítógépes irodalomtudományi információ (501). III. Az irodalomtudomány folyóirataiból (505). TÁRGYMUTATÓ (509). NÉVMUTATÓ (513).

2.2.5. A MAGYAR NYELV STILISZTIKÁJA

TOLCSVAI NAGY GÁBOR

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996.

Bevezetés (7).

Alapkategóriák (9). A történeti meghatározottság (9). Alapkategóriák (11).

A tudománytörténeti háttér (18). Stilisztikai iskolák (18). A magyar stilisztika utóbbi öt évtizedének vázlatos története (25).

A nyelvi modell (32). Általános nyelvi modell (33). A nyelv összetett szemlélete (33). Az egyén nyelvi tudása (34). A közösség hagyománymondása (39). A nyelvi interakció (41). A nyelvi tartományok a nyelvi modellben (46). Az irodalom helye az általános nyelvi modellben (47).

A stílus fogalomértelmezése (50). Általános szempontok (50). A stílus mint viszonyszerűség (52). Stílus és norma (56). Stílus és cselekvés (a stílus a beszélő viszonyában) (68). Stílus és konnotálás (a stílus a hallgató viszonyában) (77). Stílus és hatás (88). Stílus és kontextus (95). Stílus és szövegtípus (100). Stílus és szöveg (107). Stílus és irodalom (117). A stílus fogalma: összefoglalás (121).

A stílus kategóriák (133). A stílus szociokulturális rétegzettsége (134). A magatartás stílusváltozója (136). A helyzet stílusváltozója (142). Az érték stílusváltozója (145). Az idő stílusváltozója (148). A hagyományozódott, intézményes nyelvváltozat stílusváltozója (152). A stílus belső rétegződésének összetett változatai (159). Egy szöveg – különböző stílushatás (162). Két szöveg egy témáról – különböző hatásszándékok és stílushatások (163). A változók tipikus elrendeződése (164). A változók nem tipikus elrendeződése (165). Az irodalmi művek stílusrétegzettsége (166). A stílusrétegződés megvalósulási tartományai (176). A hangzás tartománya (177). A szó tartománya (198). A mondat tartománya (205). A jelentés tartománya (221). A stílus szerkezeti lehetőségei (245). A stílusstruktúra (245). Az alakzatrendszer (250).

A stílus elemzés (255). Összefoglalás (259). Fogalomtár (263). Irodalom (266). Források (280).

2.2.6. SAINT-EXUPÉRY

EMMANUEL CHADEAU

Paris, Plon, 1994.

Prologue. Une vie (7).

I. TROUVER SA VOIE (1917-1926). 1. Des débuts décevants (1917-1920) (21). 2. L'apprenti (1921-1923) (37). 3. Un instable (1923-1925) (61). 4. Vers l'espoir (1925-1926) (90).

II. DANS LES AIRS ET PAR LA PLUME (1926-1931). 5. Sur la Ligne (1926-1928) (107). 6. *Courrier Sud* (1928-1929) (138). 7. Les promesses de l'Argentine (1929-janvier 1931) (157).

III. S'ACCOMPLIR À L'ÈRE DES MASSES (1931-1937). 8. Les joies et les larmes (1931-1935) (175). 9. Témoigner? (1935-1937) (213).

IV. QUELLE TERRE POUR LES HOMMES? (1937-1939). 10. Le dernier grand raid (1937-février 1938) (255). 11. New York-Paris Munich (mars-octobre 1938) (268). 12. *Terre des hommes* (octobre 1938-août 1939) (293).

V. UN CERTAIN GOÛT POUR LA MORT (1939-1944). 13. Une mystique du risque (1939-1940) (327). 14. De l'autre côté du miroir (1941-1943) (354). 15. L'accomplissement (1943-1944) (396). Épilogue. Naissance d'un mythe (429). Notes (441). Sources et bibliographie (465). Remerciements (472). Index (475).